سوجھلا
اندھاری رات دا

سجاد حیدر پرویز

سرائیکی رائٹرز فورم

CamScanner

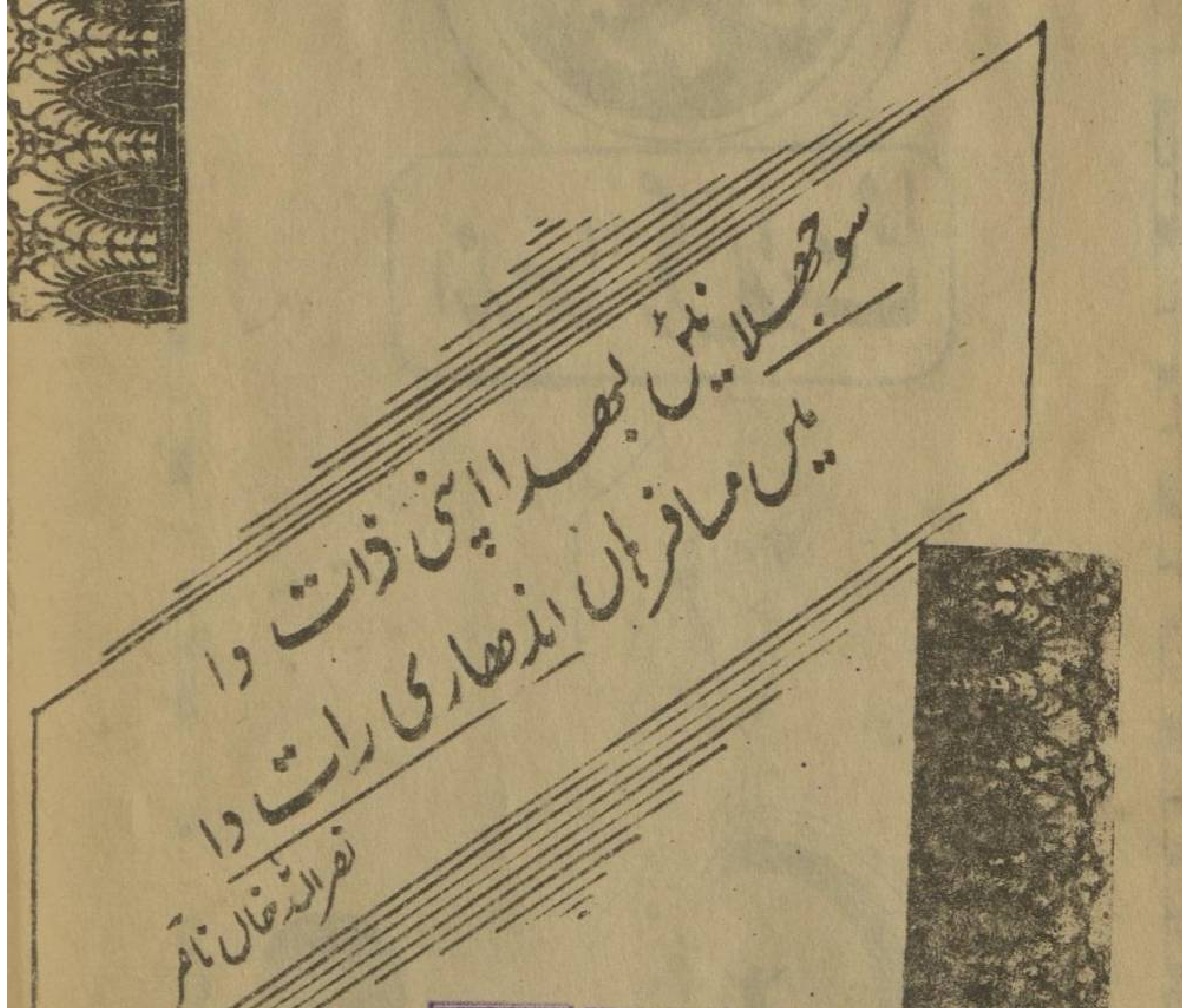
سوجھلا

اندھاری رات دا

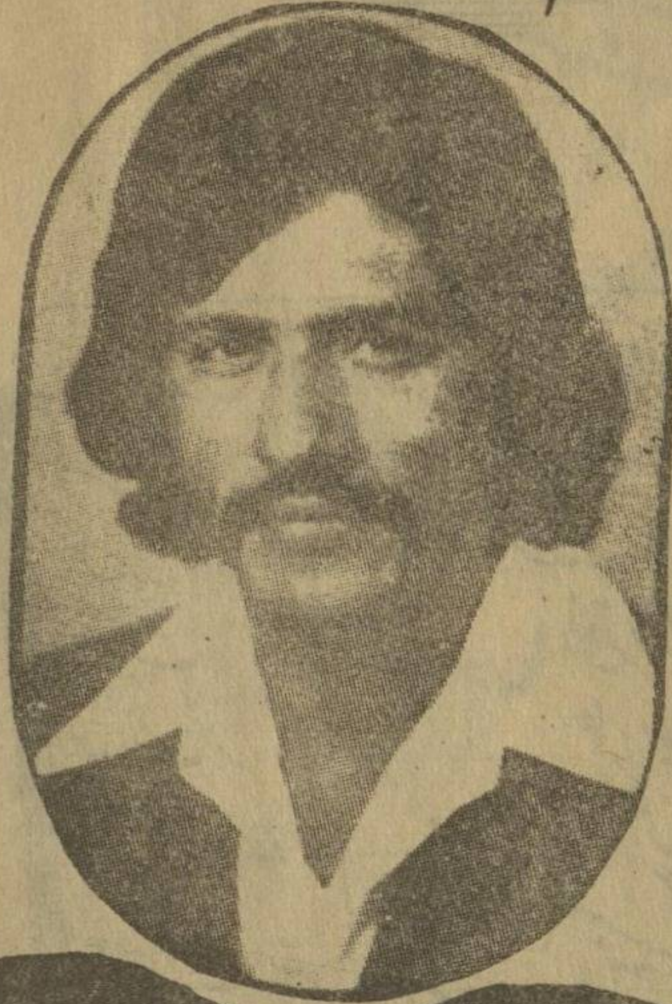

سرائیکی رائیٹرز فورم پاکستان

سوجھلا نئیں لبھدا اپنی ذات دا
میں مسافراں اندھاری رات دا
نصر اللہ خاں ناصر

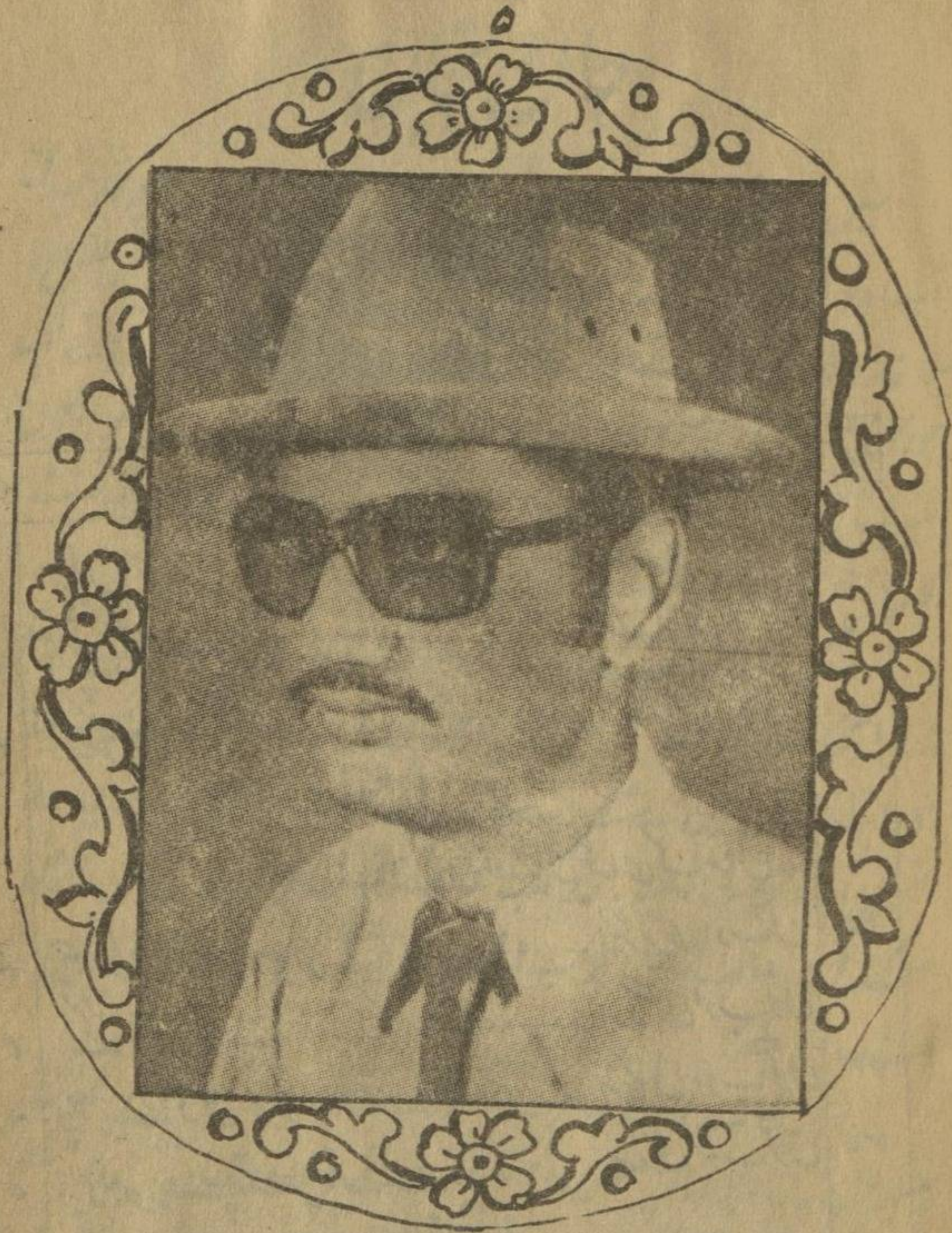
پہلی واری	ہک اکتوبر ۱۹۸۰ء
گِنتر تری	ہک ہزار
مُل	۱۰/- تَت روپے
کتابت	فقیر نور جعفری
چھاپ گر	علی بھائی پرنٹنگ پریس ملتان
چھاپݨ آلے	سرائیکی رائٹرز فورم پاکستان
ملݨ دے پتے	۱۱/۱۴ سٹریٹ نمبر ۱ گجر کھڈا ملتان 18/۶۶۶ بلوچ نگر مظفر گڑھ "الشیخ" فرید آباد ڈیرہ غازیخان

عظیم سرائیکی فنکار

عطا اللہ خاں نیازی

دے ناں

سجاد حیدر پرویز

جاݨ سنڄاݨ

سئیں سجاد حیدر پرویز سرائیکی دے نویں افسانہ نگاریں دی صف وچ شمار تھیندن
آپ ۲۸ اگست ۱۹۶۱ء سوموار دے ڈینہہ چاہ حیدر والہ تھانہ دراہمہ ضلع
ڈیرہ غازی خان وچ ڄمے۔ تے حیاتی دی تیز ولمنے حالات کوں بھنوالی ڈتی تے آپ
ہوریں مظفر گڑھ آ گئے۔ اتھاں آپ نے ۱۹۷۶ء وچ گورنمنٹ ہائی سکول وچوں
میٹرک سائنس نال فرسٹ ڈویژن وچ پاس کیتی۔ تے حال ہی وچ گورنمنٹ
کالج مظفر گڑھ وچوں بی اے کیتے نے۔

آپ دی پہلی لکھت جناب کشفی ملتانی مرحوم دے ہفتہ وار اخبار "بشارت"
دے بالیں دے صفحے تے مئی ۱۹۷۵ء وچ چھپی ہئی۔ تے ڈو ترائے مہینے بعد
ہی اپݨاں ناں بالیں دے صفحے دے مرتب دی حیثیت نال چھپݨ پے گیا۔ تے
اتھوں آپ دا حوصلہ ودھیا۔ تے آپ "عرض" دی دنیا وچ آ گئے۔ آداب عرض
سلام عرض۔ ادب عرض۔ جواب عرض۔ آداب تے ٻنہیں رسالیاں نال
منسلک رہ گئے

سرائیکی دے نویکلے شاعر تے مشہور افسانہ نگار پروفیسر عامر فہیم نے ایں
اینکوں اپݨی ماں بولی وچ لکھݨ دا مشورہ ڈتا۔ تے انہاں ایں تے عمل کریندے
ہوئے ہک دسمبر ۱۹۷۸ء کوں سرائیکی ادبی فورم ملتان دے ہفتہ وار تنقیدی
اجلاس وچ اپݨا پہلا سرائیکی افسانہ۔ "گرائمر دی غلطی" پیش کیتا
تے ایندے بعد سرائیکی دے تھی رہے۔ تے ہݨ توڑی سرائیکی ادب
سرائیکی میگزین۔ سوجھلا تے سرائیکی دے ٻنہیں رسالیاں وچ

باقاعدگی نال لکھدے پئین آپ روزنامہ آفتاب ملتان دی
ہفتہ وار اشاعت سرائیکی میگزین ڈے مرتب تے ماہنامہ
"سرائیکی ادب" ملتان دے سب ایڈیٹر ہن ۔ ایندے نال نال
سرائیکی نوجوانیں دی تنظیم سرائیکی سٹوڈنٹس فیڈریشن
پاکستان دے مرکزی سیکرٹری ہن

ادارہ

آپ تڑاپی

میکوں اپنی ذات دا عرفان کائینی .... میں اپنے اندر دا سوجھلا گولیندا ہاں .... تے چار چودھاروں ڈراکلی اندھاری رات ...... منہ کھول میکوں گیت ڈیون کیتے ہجی آندی ہے ...... سونہریں ...... نیلے آسمان تے کالے بدل چھا دیندن ...... ہوا دا ڈسکار سنیدے ...... تے میں ...... اپنی گول پھول وچ لگا پیاں ...... آپ تڑاپی دی ادوانڑا چہ پھاتا پیاں .... اندھاری رات ...... دے بعد کیا ہے ؟ اتے اندھاری رات ...... کنیں پہلے کیا ہے ...... ؟ میڈا اپنا سوجھلا ہے۔ یا وت کوئی ہئی شے ہے ...... ایہہ ترٹ پھرٹ کیہیں اے ...... کڈاہیں چودھیں دا چندر ...... اپنا سوجھلا کھنڈا کہیں پاسے بڈ دیندے ...... تے کڈاہیں۔ بوبے ہوبے اندھارے دے غاراں وچوں ...... سوجھلا نکلدے۔ ...... تے اوندیاں لاٹاں ...... "کرن سویر" بن ...... "وسیب" کوں چمکنا بنا جگمگ جگمگ کریندے ویندن ...... آخر سوجھلے اندھارے دا سانجھ ...... کڈن تھیسی ...... میں ترکڑی دے پلڑے وچ بیٹھا ایہو سوچیندا پیاں ...... تے میڈیاں سوچاں میکوں ڈوجھے پلڑے دے برابر نئیں تھیون ڈیندیاں پیاں ...... !

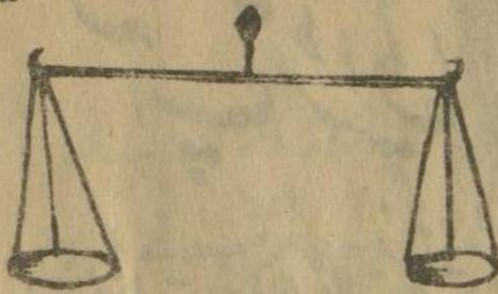
سجاد حیدر پرویز

یکم اکتوبر ۱۹۸۰ء

سوجھلا اندھاری رات دا

سجاد حیدر پرویز

تذکڑی

حیات چغتائی

بی ایس سی آنرز۔ زرعی یونیورسٹی
فیصل آباد
١٨ اپریل ١٩٨٠ء کوں لکھدن

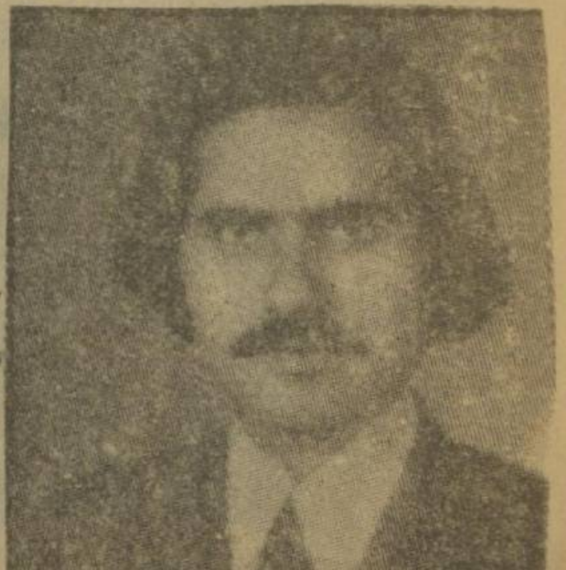
"سئیں سجاد حیدر پرویز" سرائیکی ادب دے نویں تے نیکر لکھاری ہن۔ ویسے بہوں سارے صفتیں دا مجموعہ ہن۔ انہیں اردو تے سرائیکی ادب دی تقریباً ہر صنف اچ طبع آزمائی کیتی ہے۔ تے آخر اچ افسانے کوں اظہار دا وسیلہ بنا ڈتے نے۔ کیوں جو افسانے وچ بہوں وسعت تے جاذبیت ہے۔ نویں علامتیں۔ استعارے۔ تقطیع دے نروار مفہوم دے علاوہ انہیں اپنی ڈوہنگی سوچ محنت تے مشاہدے دی بنا تے سرائیکی افسانے اچ بہوں جلدی ہک مقام پیدا کر گھدے۔ ایہ افسانے نہ صرف اساڈے ادب وچ افسانہ ہن۔ بلکہ خود لکھاری کیتے وی سوجھلے دا چانن ہن۔ مجموعے وچ شامل افسانے "کہیں دی موت" تے "کنڈیاں دا چھکار" تجریدی انداز دے اچھے افسانے ہن۔ جبکہ سوجھلا اندھاری رات دا انواں تجربہ ہے۔ "میڈی کھل" LIFE INSTINCT دی جنگی تشریح ہے

ممتاز حیدر ڈاہر

مرتب "سوجھلا" سیریز رحیم یار خان
۳۰ر اپریل ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

"سرائیکی کہانی دا سن اتنا ڈھیر گھٹ نی۔ اوہا ایں تائیں تنڈھیں تے پلیں دیں منزلیں وچ ہِے۔ اج دے دور وچ کہانی آکھن آلیں دا ہک گروہ سرائیکی وچ لکھدا پئے۔ تے ایہ گالھ سرائیکی کہانی واسطے سودمند ہے۔ جڈاں وی سرائیکی وچ کہانی دے لکھندڑیں دا جھولا امدے۔ نہ ہوندی اگر اے گھٹ تھی ویندی ہِے تے سرائیکی کہانی دا مستقبل بکھدا نظر آندے۔ سجاد حیدر پرویز دی ایں جھوڑے دی ہک ہیل ہِے۔ او اساڈے نویں لکھندڑیں وچوں ہِے۔ اوندے وچ کہانی آکھن دا ہنر تاں ہے۔ پر اینکوں مانجھن دی لوڑھ ہے۔ ہا اودھر لکھاری کنوں متاثر تھی تے ہوں انداز اچ لکھن دی کوشش کریندے۔ لیکن اساں اوں ویلے دی تانگھ اچ ہیوں جڈاں سجاد سرائیکی دی وجہ کنوں نہ چھینے بلکہ سرائیکی کہانی اوندے حوالے نال سنجھنیے۔"

ظفر لشاری

سرپرست دو ماہی "وسیب"
ڈیرہ نواب صاحب ۔ ۲۹ر اپریل ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

سجاد حیدر پرویز نویں نسل اچوں نویں عمر دے نوے نکور لکھاری ہن سرائیکی ادبی دنیا اچ آیاں انہاں کوں حالی ڈھیر عرصہ نی گذریا پر نویاں سوچاں رکھن والے ایں ذہین سرائیکی لکھاری افسانے کوں جدت تے انفرادیت دا تنیس ویس پواتے ہوں تھوڑی مدت اچ اپنیاں ادبی صلاحیتاں منوا گھدن تے اج سرائیکی افسانیاں دے قارئین سجاد حیدر پرویز کوں جدید افسانہ نگار دے ناں نال جاݨدن۔ وسیب دیاں چنگاڑیاں منداٹیاں کوں نکھار تے پیش کرݨ، جدید افسانے دی بہترین تعریف ہے۔ جیندے وچ قاری کوں جاݨ جاݨ تے او کھاٹیاں۔ بجھارتاں تے گنڈھیاں دے تھڈے لگدن۔ پر سجاد حیدر پرویز دے افسانے جدید ہووݨ دے باوجود انہاں تھڈیاں توں پاک ہن۔ آپ دا اسلوب تحریر نواں، سوکھا، سلوݨا تے عام فہم ہے۔ مقصدیت انہاں دے افسانیاں دا سب توں وڈا وصف ایہ۔ آپ دیاں مرکڑیاں لکھتاں وسیب دیاں اصلی تصویراں جاپدن۔ جنہاں اچ ہک روشن خیال و باضمیر، پر صلاحیت وسیب نال سچا پیار کرݨ والے حساس لکھاری دیاں نکھریاں سوچاں ساہ گھندیاں محسوس تھیندن۔ "شفق رنگ دی سجھ ڈھے"

سیٹھ

شیما سیال

خان پور۔ ۲ مئی ۱۹۰۰ء کوں لکھدن

سجاد حیدر پرویز سرائیکی وسیب دیاں ساریاں شتاباں نال اچ سامݨے ہن

ہک کتاب تے کتاب دے اندرونکو ونک کردار اندے مالک ساکوں ساڈیاں
ای دسریاں گالھیں سنڑویندے ہِن ۔ انہاں دے کرداراں وچہ زندگی دیاں
حرارتاں رواج دیاں شاواٹاں موجود ہن ۔ انہاندیاں تحریراں ذات دے کرب
کوں دڈی صفائی نال شیشہ ڈکھیندن ۔ لیکن کجھ کجھ ڈردے دی ہن ۔ کیوں
جو اجاں سجاد حیدر دے پیچے شیشے کاغذاں وچہ ویہنے ہن ۔ جیندیاں مورتاں
ذنت دے نال نال اپنے نین نقش مکمل کریسن ۔ تے اینجھاں کجھ پیش کریسن
جیڑھا اجاں کہیں دے تصور وچہ وی کینی آیا

" کنڈیاں دا چھبکار " ایں سلسلے دا آغاز ہے ۔ محبت زندگی دی روایت
ہے ۔ ادب دی علامت ہے ۔ انسان دی حکایت ہے ۔ سجاد حیدر اینکوں
" ہک تے چار پنج " اتج ہوں سوہنے انداز اتج پیش کیتے ۔ ہک کوں ڈو ڈ
تے چار کوں پنج بنڑیندن ۔ او چھت دے جدا جدا تھیساں کوں ہک تھیوں دا دگ
سکھیندن ۔ جڑ دی ٹوٹ تیاں دے گھراں دا ہک ایجھا واقعہ ہے ۔ جیکوں اساں عام
واقعے دی گڑی وی آکھدوں ۔ کوئی غور نیسے کریندے ۔ اساں زندگی کوں ہوں
اہمیت ڈیندوں ۔ اتنی اہمیت جو ایندے کیتے ہوں تلے تک لہہ ویندوں ۔
بے حد سستے طریقے نال ایندا حل بنیدوں ۔ ایہ بے ٹلی جڑدی ٹور نوچہ دا نج قط
آندی ہے ...

عمر علی خاں بلوچ

چیف ایڈیٹر ماہنامہ ۔ سرائیکی ادب ملتان
۵ مئی ۱۹۸۰ء کوں لکھدن
سرائیکی دنیا اتج ہک ہوں سرگرم عمل نوجوا

ڈیکھن کوں ملیاں اے سجاد حیدر پرویز ہن ۔ جھاں اتنا مصروف ڈیکھ تے احساس تھیندے ۔ کہ ایہ روشن قلم نوجوان ہک ڈیہاڑے یقیناً سرائیکی دی سنجاݨ دا ذریعہ بݨ ویسن ۔ اینہ ندے سرائیکی افسانیاں دے حوالے ساڈی عقل توں باہر کینی ۔ جے ایہ اینگرا ایویں سرائیکی دنیا دے وچ مصروف عمل رہیا ۔ تاں ہک ڈیہاڑے بہوں وڈی منزل تک پہنچ ویسی ۔ ابھی منزل جیندے رستیاں دی سنجاݨ انہاں دا تعلیم کر چکن

جمیلہ قریشی

ماڈل ٹاؤن بہاولپور ۔ ۱۰ مئی ۲۰۰۱ء کوں لکھدن

سرائیکی باغباناں سرائیکی گلشن کوں جیڑھے نایاب تے سوہݨے پھلاں دے قلماں تے بیج ڈِتن ۔ ڈینڈے پئے ہن ۔ تے ڈیندے راہسن ۔ اوسدا ہمکدے راہسن ۔ تے انہاں دی دلکشی وچ ہمیشہ وادھا تھیندا راہسن سئیں سجاد حیدر پرویز نے "سوجھلا اندھاری رات دا" جیڑھا بوٹا سرائیکی گلشن وچ لائے ۔ میں او ندے کیتے آپ تے ہی نہیں ۔ بلکہ پورے سرائیکی بولݨ سُنݨ پڑھݨ تے لکھݨ والیاں دی طرفوں انہاں دا شکریہ ادا کریندی ہاں ۔ انہاں اپݨی مصروفیت وچوں تھوڑا ٹائم کڈھ کے جنہاں سوہݨے سوہݨے تخیلات کوں لفظاں دے موتی پرو ڈِتن ۔ او انہاں دے لکھݨ دے نویکلے انداز دی عکاسی کریندن ۔ انہاں دے افسانے لفظی تے معنوی خوبیاں نال مزین ہن ۔ "چرخے دی تُور" جتھاں کم چور لوکاں دی سچی تصویر ڈکھیندے اتھاں سرائیکی دے بھلدے ہوئے لفظاں کوں روشنی ڈیندے ۔ مثلاً

دانیں کٹھ آلی اکھلی ، "سویلے" "کٹ کھاندی" تے ایہو جہیں ڈھیر سارے
افسانہ انہاندے مختلف افسانیاں وچ ملدن ۔ افسانہ "کتے دی موت" وچ
معاشرے دی کم ظرفی دا خوبصورتی نال نقشہ چھکیا گئے ۔ "سوجھلا اندھاری
رات دا" ہک بہترین افسانہ ہے ۔ ایہ ہدایت ہے گمراہ لوکاں کیتے ۔ ہر بندے
اپنے کول علم و فن دیاں کرناں رکھیدن ۔ مگر ڈوجھیاں کوں فیض یاب نیں تھیون د
ڈیندے ۔ ہک مسلمہ حقیقت ہے ۔ جیکوں سجاد صاحب نے کنڈیاں دا چھیکار
داناں ڈتے ۔ ہک حقیقت کوں اتنے سوہنے انداز وچ لفظاں دے ڈھل پاون
انہاں دا ہی کم ہے ۔ "بیکا ٹکر بھکیاں اکھیں" معاشرے دی بکھ ننگ تے
غربت دی سوہنی نقشہ کشی ہے

اقبال بانو

سب ایڈیٹر ماہنامہ "آنچل" کراچی
۹ رجون ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

سجاد پرویز ایویں تاں ہک لاابالی قسم
دا نوجوان بگدے ۔ مگر انہاندی لکھت و
پختگی ہے ۔ او چھوٹے چھوٹے مسائل کوں اجہیں سوہنے انداز وچ لفظاں
دا روپ ڈیندے جو حیرانگی تھیندی ہے ۔ کہیں کہیں ویلے تاں سجاد بہوں
سوہنی شے لکھ ویندے ۔ جو بے اختیار داد ڈیون کوں دل آہدے ۔ مجموعہ
"سوجھلا اندھاری رات دا" وچ بعض افسانے تاں بہوں سوہنے ہن ۔
دل کوں موہ گھن آندے ۔ سجاد اج کل دی چھوہر کوں معصوم سمجھدے ۔ لیک

وِل آپ ہی آندے۔ جو اَج کل دی چھوٹر انجی ہِن۔ اُوں کوں اپنی بھل دا علم ہے۔ اینداپتہ اساکوں میڈی بھل، پڑھ تے چلدے۔ سجاد نے حقیقتاں داپہوں نیڑے توں مطالعہ کیتے۔ اینڈے افسانے حقیقت معلوم تھیندن۔ سجاد حیدر پرویز۔ "سوجھلا اندھاری رات دا" وچ اپنیاں لکھتاں وچ لک لک تے ابھردے۔ سجاد اپنیاں لکھتاں وچ ایجھیاں گالھیں کریندے۔ جیڑھیاں ذہن تے ثبت تھی ویندن۔ تے وت ..... سجاد اپنیاں لکھتاں وچ اپنی عمر توں وڈا لگدے ......

اعظم یاد

نگران اعلیٰ ماہنامہ "آداب" لاہور

۱۹ جون ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

سرائیکی .... آسمان ادب دی او کہکشاں ہے۔ جیندیاں روشن کرنیں نے نہ صرف آسمان ادب کوں منور کیتے .... بلکہ انسانی زندگی تے اوندی سوچ کوں بالیدگی عطا کیتی ہے۔ سجاد حیدر پرویز ایں کہکشاں دا ہک روشن ستارہ ہے۔ جیکوں نمودار تھئیں۔ کجھ زیادہ عرصہ نہیں گذریا۔ لیکن حیاتی تے ایندی گرفت دمشاہدے دی قوت فنی چابکدستی تے مقصد دی بلندی توں ایندی عظمت تے اہمیت دا اندازہ لایا ونج سگیندے۔ ایں علامتی تے تجریدی افسانے کوں ہک نویں رنگ دا ایہو جیہاں چولا پواۓ جیہڑا سادہ دی ہے۔ تے انوکھا وی۔ سجاد حیدر دے

افسانے پڑھن دے بعد پتہ چلدے۔ جو اوہ فن دا غلام نہیں۔ بلکہ فن اوندا غلام ہے۔ وقت دیاں تبدیلیاں تے اوندی نظر ہے۔ تے اوں ہر دور وچ حیاتی تے اوندے تقاضیاں کوں سمجھن دی مخلصانہ کوشش کیتی اے۔ ایندے افسانیاں وچ رومان دے دلچسپیاں تے رعنائیاں دی ہن تے حقیقت پسندی دے سانچے وچ ڈھلی ہوئی زندگی دا نکھری ارتقا دی۔ تے میں سمجھداں جو سجاد حیدر دا ایہو نکھری تے ذہنی ارتقا اوندی ترقی دا ضامن ہے

صدیق طاہر

ڈائریکٹر نیشنل بینک رحیم یار خاں
۲۳ جون ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

سجاد حیدر پرویز دا ناں سرائیکی دے نویں لکھاریاں دے اسماں دا ہک روشن تارہ ہے۔ انہاندی آپنی نویکلی سنجاݨ اے۔ انہاں دا قلم ہک محب وطن لکھاری دا توانا قلم ہے۔ ساݙے دیس دی مٹی اچوں ابھردے ہوئے علامتاں تے استعاریاں کوں استعمال کریندے انہاندیاں کہانیاں دی انگوری ستلج۔ چنانچہ تے سندھ دے کناریاں تے نظر دی اے جیندی مہک وسیب دے ہر بندے دے ہاں دی ٹھاڈل اے۔ سجاد حیدر ہوریں دے قلم کوں جیڑھا تھل دے لوکاں دے جذبات دا ہک بے باک مصور ہے۔ سرائیکی ادب کوں بہوں امیداں ہن

بتول رحمانی

گیسٹ پروڈیوسر ریڈیو پاکستان بہاولپور
۲۹ جون ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

موجودہ دور نجھ دہرک تے تیزی دا دور ہے ۔ ہک [illegible] ہر پاسے جاری ہے ۔ ایں دور اچ جیڑھا ادب پلانگ بھرے بیا دے نال آرلدے ۔ نثری ادب اچوں ، او مختصر افسانہ ہے سجاد حیدر پرویز دے افسانے ویلے دی ایں لوڑھ کوں پورا کریندن انہاں اچ ادبیت وی ہے ۔ تے زندگی دے کھورے پیچ وی ہن ۔ تے جذبیاں دی کوہل وی ، ذات دی گول وی ہے ۔ تے منزل دی ڈس وی یں سمجھدی ہاں ۔ انہاندیاں لکھتاں سرائیکی نثری ادب اچ ہک قیمتی اضافہ ہن ۔

غلام یٰسین فخری

مرتب "پکار" کراچی ، ۶ جولائی ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

سجاد حیدر پرویز افسانوی ادب وچ قابل قدر اضافے کیتن ۔ تے سرائیکی اچ نثری ادب دی کمی کوں پورا کرن دی کامیاب کوشش کیتی اے ۔ انہاں دی وڈی ہمت اے جو ایہ اپنے افسانیں کوں ترتیب ڈے تے کتابی صورت وچ گھن آئین سجاد حیدر نے علامتی تے تجریدی افسانے کوں ہک نواں رنگ

ڈتے تے ہک جیہاں چولا پوائے۔ جیڑھا مادہ وی ہے۔ تے وکھراوی۔ اینڈے افسانے علامت وی ہن .... تے علامت کنیں ہٹ کے حقیقت وی .... سوجھلا انڈھاری رات دا"تے "ہک تے چار پنج" ایندا واضح ثبوت ہن .... "ہک تے چار پنج" وچ سرائیکی زبان ادب کوں علامت دے طور تے استعمال کرکے پرویز نے ہک واضح تے کھلی حقیقت کوں افسانوی رنگ ڈتے۔

پروفیسر عامر فہیم

سب ایڈیٹر روزنامہ آفتاب ملتان ۲۵ جولائی ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

سجاد حیدر پرویز پتہ نہیں کیویں قریب آ گئے ..... نال آئے تاں ان بنجارڑو نئیں لگیا۔ اوندے خیالات وکھرے ہن .... تے طرز وی کہیں کہیں جاتے ولدی سوچیں دا تاثر ملدے ..... تاں او نویں مرون پور ڈھیس اتے چڑھن دی ہبی کڈھن سمجھی ویندے۔ تاں اساں ایں جندرے دی چابی گول بگدے ہیں .... ایں کتاب دیاں اکثر کہانیاں میں پڑھ چکاں .... او ویدیب دی دگھری پرتیں کوں ڈیکھن دی کوشش اے .... انڈھارا تے سوجھلا اے ڈو ممیل ہن .... اوندی ذات دے حوالے نال وی اساں بنجان کر بگدے ہیں ..... ایہ کچے پکے خیالات دی رو ہے۔ جیڑھی ویلے دے نال نال اپنا آپ گولیسی ویندی .... جے ایہا رفتار رہی۔ تاں اے رستہ بہیں لوکیں دی آمد و رفت کوں احسن طریقے نال نبھا سگیسی

ممتاز اطہر

معتمد مجید امجد اکیڈمی پاکستان
۲ر اگست ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

سجاد حیدر سرائیکی افسانے وچ

نواں ناں ہے۔ پرول دی او کہیں پاسوں نواں نی لگدا۔ ایندے افسانے ایندی سنجاݨ ہن۔ تے اے اپݨے کرداراں وچ اپݨے وسیب دی سنجاݨ ہے۔ ایندے سارے کردار اساڈے وچ وسݨ آلے جیندے جاگدے کردار ہن۔ سجاد حیدر جیہڑے چہرے تصویراں دی شکل اچ ساکوں ڈکھیندے۔ او اوپرے کے نی۔ اساں انہاں کوں روز ڈیہدے پئے ہیں جیہڑے کردار ایندے افسانیاں وچ ٹردے پھردے نظر آندن۔ او اساڈے اپݨے کرداراں دا عکس ہن۔ کجھ تصویراں ڈاڈھیاں سوہݨیاں ہن۔ تے کجھ ڈاڈھیاں کوجھیاں۔ پر ایندے وچ سارا قصور اساڈیاں انہاں شکلاں دا ہے جیڑھے ساڈے اندروں باہر تے باہروں اندر ٹردیاں راہندن۔ سجاد حیدر ہک تکھے فوٹو گرافر وانگوں انہاں تصویراں کوں کاغذ تے منتقل کرݨ دا قصوروار ہے۔ کجھ لوک ایندیاں جھکیاں ہویاں تصویراں کوجھیاں تے نک چڑھاوݨ دا روایتی عمل دہراوݨ تے مجبور ہن۔ پر ایندے نال سجاد حیدر دی افسانہ نگاری کوں کوئی فرق نی آندا...... سجاد حیدر افسانہ نگاری دے ایرے کنوں اوندے ہݨ تئیں دے اسارے دا گہری اکھ نال مطالعہ رکھیندے۔

سرائیکی افسانے وچ ہݨ تئیں جتنے ناں اساڈیاں اکھیں اگوں

پھڑدے کھڑن۔ انہاں وچہ سجاد حیدر داناں موٹیاں حرفاں وچہ ہوں سارے ناانواں کنوں اگوں نظر آندے۔ میڈے نزدیک اے وڈائی اینکوں اپندی سچائی ڈیتی ہے۔ جے سجاد حیدر کہیں مصلحت کوں اپنے جذبے تیئں ناں اپڑن ڈیتا تاں اے محبت اتے نفرت ڈو ہاں جذبیاں دا حقدار راہسی۔ تے اینڈی وڈائی اپنے پیر مضبوط کریندی ویسی

خالدہ پروین

کنویز "پنجابی وومین رائیٹرز کلب" چاہل کلاں ضلع گوجرانوالہ ۲۵۔ اگست ۱۹۸۰ء کوں لکھدن

اردو وچہ جیہڑا مقام سجاد حیدر یلدرم کوں حاصل اے او ہو مقام سرائیکی ادب وچ سجاد حیدر پرویز دا ہے۔

سجاد حیدر یلدرم نے اردو کوں ترکی ادب نال مالا مال کیتا ہا تے پرویز نے روسی۔ انگریزی۔ بنگالی تے ہندی ادب دی سرائیکی ادب نال جان پچھان کرائی اے۔ چھیکڑی ڈینوار "کتے موت چرخے دی ٹورتے اوھوڑے پندھ پیار دے۔ اینڈے مثالاں ہین۔ ایہا گالھ اے جو میں پرویز کوں یلدرم ثانی آہدی ہاں

سجاد حیدر پرویز دے افسانیاں دی ہک خصوصیت ایہ ہے۔ کہ ہر افسانہ مکمل ہے۔ تے ہر ہیا افسانہ پہلے افسانے دا ڈوجھا حصہ معلوم تھیندے۔ مگر ایہ ڈوجھا حصہ وی اپنی جاہ تے ہک مکمل افسانہ ہے "کنڈیاں دا چھبکار" دے بعد "پھلاں دی مہکار" تے "ٹکا ٹکر بکھیاں اکھیں" دے بعد "ٹھنڈی روڑی" اینڈے واضح مثالاں ہن۔

ترکڑی داتول

نصراللہ خاں ناصر

سئیں سجاد حیدر پرویز دے سارے افسانے تے مہاندرے لکھلدیاندے دیولے میڈھے سانمنڑیں ہن ۔ ملیں ایں نیسگر لکھاری کوں جاچیں دی جڑھی تنزلاتی ہے ۔ اوندے وچہ سب توں پہلے میڈی اکھ کہانی "مُٹے دی موت تے ٹکی تھئی اے ۔ ایں کہانی دا مرکزی کردار اپنی شناخت کتیاں وچہ تلاش کریندے ۔ جیڑھے اساڈے ویسٹ وچہ نجس پلیت قرار ڈتے گئین ۔ اوایجھے انسان دی اپنی ذات دے اندر نفی کریندے ۔ جیڑھا ظالم تے بزدل جابر ہے ۔ گُلر ہک ہک امیر تے بھونکدے تاں اوڈرتوں بے ہوش تھی ویندے ۔ اساں انسان اوکوں ملیندے ہیں ۔ جیڑھا قوت ۔ اختیار تے وڈائی رکھدا ہووے ۔ انسان کوں اونداں لوڑاں اپنے ویڑھے اگواڑ نال وابستہ کریندین ۔ جیڑھے او ڈیکھدے کہ اوندی احتیاجات وچہ زہر ملایا ویندا پئے ۔ انہاں وچہ موت لکی تھئی بیٹھی اے ۔ تاں اودل اپنیاں انہاں بنیادی لوڑاں دی وی نفی کرڈیندے اے اوندا اہک جھیکڑی قدم ہے ۔ جو او زوراوری ڈاڈھی دی ہوئی موت دی بجائے اپنی موت دا رضاکارانہ انتخاب کریندے تے ایں طراں اپنی آزادی دا حق حاصل کرگھندے

ڈوجھی کہانی جیڑھی میکوں بھانی اوہ "کاٹکر بکھیاں" اکھیں ہے ۔ انسان دی جبلت جیں ویلے اپنی انتہا کوں پجدی اے ۔ اوں صورت وچہ کر اوندی تشفی نہ تھیوے تاں انسانیت دے جوہر ESSANCE توں وی نفی

تھی ویندی اے ۔ داخلی حوالیاں نال اخلاقی قدراں دی پتے خارجی
حوالے نال ایں پورے وسیب دی جیکوں انہاں سب نے مل تے اُٹھا دیا
ہووے ۔ اوندی انتہا ایہ ہے ۔ کہ ہک سطح اتے ہک بندہ ڈوجھے بندے کوں
کھاون شروع کر ڈیندے ۔ ایں کہانی وچ روٹی دا ٹکڑا انسانی جبلت دی
باہرلی علامت ہے ۔ روٹی دا گیھا بظاہر کوئی وجود نہیں رکھدا ۔ بلکہ او انہاں
ساریاں دے اندرونی خلا دیا بکھ دا مظہر ہے ۔ جیڑھا انہاں سب دا سانجھا
ارمان تے المیہ ہے ۔ کیونکہ روٹی دے ٹکڑے کوں لکھاری نے تجریدی پینٹ
کیتے تے کتے کوں ایں واسطے بھجیندے ۔ جو ایہ شریکا او کوں نی لبھدا ۔ اور نہ
ہی کتا کوئی حقیقی وجود رکھدے ۔ بلکہ ایہ سب اوندے اندر دے منظر ہن ۔
جیڑھے اپنی نفی ہوون دی ہک صورت پیدا کریندن ۔

"پھقندی روٹی" دے خواب اوگندرہن ۔ جیڑھے بندے کوں ایں ونجا
پھیر ڈیندن ۔ جو ول تند نال تند نہیں ملدی ۔ تقندپ حیاتی دی ہک
ایجھی اکھ مندر ہے ۔ جیڑھی ہمیشہ اساڈے بھول بھلیندی رہندی اے ۔ چوپڑی
دے سواد پر تھی داماں وچ پھس گھندی ۔ تے ایں چور گپ وچوں نکلن اساں
سب دی اُشنا کی ہے ۔ انسانی رشتیاں دی دریافت اَج دے انسان
دا ہوں وڈا مسئلہ ہے ۔ کہانی کار اپنے وسیب دیاں موجھاں کوں اپنی
ذات دیاں موجھاں تے محرومیاں دے حوالے نال پیش کرن دی تنڑ
مریندا ڈسدے ۔ او ڈسکدے جو اوندیاں کچیاں کندھاں وچوں درد الم
محرومیاں تے مجبوریاں دے پچھانویں پیون ۔ انہاں پرانیاں اُتے اپنے
احساس تے وسواس دے پوچے پھریندا اجنڑ داں دل اپنے چودھار

تے وینڑ کریندے۔ تے ایں کوشش وچ او غیر شعوری طراتے اپنْے آپ
کوں دہر یندے۔ نابود تھی ونجنْ دا عمل دی اوندے وجود کوں تقویت
ڈیندے۔ ساہ جھنڑتے ساداتھیون دی تانگھ پھلاندی مہکار" دالی کار
اوندیاں سوچاں کوں چار چوفیروں ویڑھی رکھدی اے۔ سجاد چھیکڑی ڈینہوار
دے ڈکھ بھگیندا ایک ایجھا سادی گانی والا طوطا ہے۔ جیندے منہ دی
چوری پورے ڈو جھے پکھیاں تھس گدھی اے۔ اتے میٹھو اپنْے جگاریاں
دی گوجھی خرچ کے دی اپنْے مصری ماکھی لفظاں دے ذائقے نی جھنڑ سگیا
اے گگھ دام پکھی اپنْے چلکار منگدے۔ کہ ایندا اپنْا بلار اہی ایندی نویکلی سنجاں
بنڑدے۔ سجاد حیدر پرویز دیاں کہانیاں دی اٹھان وڈی زوردار ہوندی ہے
پر جوں جوں کہانی اگوں تے ودھدی اے۔ انہاندی گرفت آہستہ آہستہ ڈھلی
تھیندی ویندی اے۔ تے کلائمکس تے پجدیں پجدیں سجاد دے ہتھوں کہانی ہک تے
ڈھ پوندی ہے۔

اچھورے پندھ پیار دے" ہیں قصے دا شکار تھی اے۔ البتہ زبان
دی چس ویسے جملیاندی بناوٹ ڈاڈھی سوہنْی تے من موہنْی ہے۔ اوندے جملے انتخاب
ہن۔ ہر جملہ اساڈا پلو پکڑتے اساکوں رکیندے۔ تے کجھ سوچنْ دی دعوت ڈیندے۔ نیلا
آسمان اوندے آسوں پاسوں چھاتراں ہاری کھڑا ہئی تے او چپ چپاتے لحظے دی کنسوئڑدا
پیا ہئی۔ ہواکوں ترس آیاتے او کوں چینْا پچھنْ اڈے اڈے پورشیا ۔ صدیق طاہر
ٹھیک نے سچ آکھیے۔ جو سجاد دیاں کہانیاں دی انگوری ستلج۔ چنانبہ تے سندھ دے
کنارے تے لسردی ہے۔ جیندی مہک وسیب دے ہر بندے دے ہاں دی ٹھاڈل اے۔ میں ایہی
گال کوں ممتاز حیدر دے ایں جملے تے مکیساں۔ جڈاں دی سرائیکی وچ کہانی لکھندڑیں
دا جھولا آندے۔ تاں ہر تھئی اگرس گھوٹ تھی ویندی ہے۔ تے سرائیکی کہانی دا مستقبل
بکھ انظر آندے۔ سجاد پرویز دی ایں جھوٹے دی بک ہیل ہے۔

چھیکڑی ڈیہنوار

میکوں اوں ڈینہہ سکوں دیر تھی گئی ہئی۔ میکوں ڈر ہا۔ جو ماسٹر رحیم بخش میکوں وڑکے ڈیسی۔ کیوں جو ماسٹر رحیم بخش نے اساکوں آکھیا ہا۔ جو ادو سرائیکی دے اضافی حروف بارے پچھسن۔ تے میکوں لکھ دا وی پتہ نہ ہا۔ میڈا خیال ہا۔ جو اوں ڈینہہ سکول نہ ونجاں تے رڑھیں دی سیر کراں ڈینہہ ڈاڈھا من بھاونڑاں ہا۔ اسمان تے بدل ہن۔ تے ٹھڈی لڑی وی گھلدی پئی ہئی۔ پچھونیاں دا چلکار مزا ڈیندا پیا ہا۔ براہڑ فوجی پرے پالاٹ وچ فوجی مشقاں کریندے پئے ہن۔ انہاں کوں ڈیکھ تے میں سکول دو بھج پیوم

جیڑھے ویلھے میں پڑھاں دے دفتر کولوں لنگھ آیوم۔ تاں میں ڈٹھا جو بندے جھگٹ کیتی ہین۔ تے چھاپڑھدے ہین۔ ڈو سالاں توں لوکی ساریاں منڈیاں خبراں اتھوں پڑھدے ہن۔ میں بھجد ابھجد ا سکول دے ویہڑے وچ پُج گیوم میڈا ساہ چڑھ گیا ہا۔ اگے پچھیں جیڑھے ویلھے سکول لگیا ہوندا ہا۔ تاں ایویں جیہاں شور ہوندا ہا۔ جیہڑا بزار کنیں سنڑیج پوندا ہا۔ پڑھے رکھیندے چویندے پئے ہوندے

ہُن ۔ بال زور زور نال سبق کوں گھوٹا لیندے پئے ہُن (ہوندے) ۔ اساں کیں وچہ اُنگلیں پا ڈیندے ۔ تاں جو سبق جلدی یاد تھی ونجے ۔ اُستاد ہوتی دا ڈنڈا کا میز تے وچلا ہویا سیندا ہا ۔ جو چپ چپاتیں سبق یاد کرو

میڈا خیال ہا ۔ جو ہِن کیہیں دے ڈِٹھے بغیر اوں شور وچہ اپنی جاہ تے ونج پہساں ۔ پر اوں ڈینہوار کوئی الا بول کائینا ہا ۔ جیویں چھٹی آلی ڈینہوار ہوندے ۔ میں تاکڑی وچوں اپنے جماتیاں کوں بیٹھا ڈٹھا ۔ ماسٹر کریم بخش اپنا ڈنڈا کا کچھ وچہ مارڈے اُڈے ٹہلدا اوندا ہا ۔ میں بوہا کھولیا تے ایں چپ چپات وچہ کوں مُٹے وچہ وڑیم ۔ تساں اندازہ لا سگدے وے ۔ جو ایہ میڈا ڈر ہا یا شرم جو میڈا منہ رتا لال تھی گیا ہا ۔ ماسٹر ہوتی نے کاوڑ نہ ڈکھائی ۔ بلکہ آرام زیت اکھیونے آمیڈا پتر ڈتو ۔ جلدی نال اپنی جاہ تے بہہ ونج ۔ اج تاں اساں تیڈے باجھ سبق شروع کرن آلے ہاسے ۔ میں اپنی جاہ تے بہہ گیوم ۔ میڈا ڈر کجھ گھٹیا ۔ تے میں ڈٹھا جو ماسٹر صاحب سوہنی جہیں پگ بدھی ہوئی ہے ۔ جیکوں چاولاں دی پچھی دا مایہ لگیا ہویا ہے ۔ نیلی یا پلیں دا چولا تے چادر بدھی ہوئی ہا ئیس ۔ چولے تے رنگ پرنگا سیپ ٹکھتا ہویا ہے ۔ کتالی جتی کوں کوڑا تیل لگیا ہویا ہے ۔ اگے او ایہ کپڑے سکول دے معائنے آلی ڈینہوار پیندے ہن ۔ اج انہاں کھوہ دے کجھ بندے وی آئے بیٹھے ہن ۔ او وی چپ ہن ۔ بڈھا کریمو کلہے تے پٹکا بدھی بیٹھا ہا ۔ نہیں بندیاں وچہ پچھلا پردھان ۔ ڈاکیا ۔ لمبھر دار اوندا منشی تے کاردار وی ہن ۔ کریمو کیں پھٹیا ہویا سر اشکی قاعدہ ہا ..... جیہڑا او اپنے گوڈیاں تے رکھی بیٹھا ہا اوندی عینک ڈنگی ہئی ..... میں ایہ سبھ کجھ حیرانگی نال ڈیدا بیٹھا ہم ۔ جو ماسٹر ہوتی الاتے تھئے ۔

سوہنے بالو تے بچو متر و! میڈے پڑھاون دی ایہہ چھیکڑی ڈینہوار ہے براج توں حکم آئے۔ جو سرائیکی سکولاں وچ صرف براجی پڑھائی ویسی۔ نویں استاد صاحب کل آویسن۔ ایہہ سرائیکی زبان دی چھیکڑی کلاس ہے اینی گالھوں اج سبق ذرا توجہ نال سنو۔

ایں گالھ نے میکوں دھماکے سواہ کر ڈتا۔ ایہا وجہ ہئی جو پردھان دے دفتر دے باہر دوں لوکی چھاڑ بدھے پئے ہن۔ استاد صاحب دے لفظ ہن جو ایہہ میڈا سرائیکی دا چھیکڑی سبق ہوسی.... میکوں سرائیکی لکھن پڑھن مشکل نال آندا ہا۔ میکوں اپنے کیتیں ڈاڈھی بھاہ لگی۔ جو آپنا کینجھیا ویلھا فارغ کیتے۔ کتنیاں ڈیہوراں ہیں سکول نہیں آیا..... ہیں اپنا ویلھا ساوی گاہی اَرے طوطے پکڑیندے گزارے۔ تے یاوت کھیتی ڈنڈا کھیڈ دیں۔ میکوں اپنیاں کتاباں بھاری لگدیاں ہن۔ تے انہاں کوں پڑھن میڈا دل نہ آہدا ہا

میں انہاں خیالاں وچ غرق ہم۔ جو استاد صاحب نے میڈا ناں گھن تے میکوں سڈیا..... ہن سبق سناون دی میڈی واری ہے۔ میں استاد جی کوں سارے اضافی حروف سنوا ڈتے..... میڈا دل جذبات کنوں بھر تج گیا میڈے وچ سرجاون دی سکت نہ ہئی..... میں ماسٹر رحیم بخش دا الاسنیا۔

میڈا پتر! میں ہن میکوں وڈے کیناں ڈلیاں..... عام قاعدہ ایہے جو اساں ہر روز آہدے ہیں۔ جو کل سکھ گھنسوں۔ تساں سرائیکی ہوون دا دعویٰ کیویں کر سگدے وے۔ جیہڑے ویلے تساں اپنی زباں نوں بے بول سگدے نہ لکھ سگدے ہو..... میڈا بال..... توں کلہا مجرم کائنویں۔ اساں سارا زیادہ قصور بندے.... تساڈے ماپیو ایں پاسے توجہ نہیں ڈتی۔ جو تساں مادری ز

سکھو۔ انہاں تہاکوں آپنڑے وچہ کم کرائے۔ یا تہاکوں ملیں وچہ بھرتی کرا ڈتے جو تساں چار پیسے کما سگو۔ میں وی ایں جرم وچہ شریک ہاں۔ میں تہاکوں کئی واری اپنڑے لبوچے وچہ پائی ڈیون کیتے بھیجے۔ کڈاہیں سیر سپاٹے یا نچھیاں پکڑنڑ دا پروگرام بندا ہا۔ تاں میں تہاکوں پڑھاونڑ ہی نہ آندا ہم

ول استاد صاحب اِڈے اُڈے دے گالہیں کرنڑ لگے۔ انہاں آکھیا جو سرائیکی زبانڑ دنیا دی سب توں زیادہ سوہنڑی، مٹھی تے من بھاونڑی زبانڑ ہے اساکوں ایکوں آیت وچہ بولنا چاہیدا ہے۔ تے اینکوں کڈاہیں نہیں بھلاونڑاں چاہیدا۔ کیوں جو جیڑھے ویلے کوئی قوم غلام تھی ویندی ہے۔ تاں اول غلامی وچوں نکلنڑ کیتے اوندی زبان اوندی چابی بنڑدی ہے۔ ایندے بعد انہاں سبق پڑھاونڑ شروع کر ڈتہ۔ میں بہوں حیران ہم۔ جو میکوں سبق بہوں جلدی سمجھ آ گیا۔ میکوں کوئی اوکھ نہیں تھئی۔ اصل گالھ ایہہ ہئی۔ جو اگیں میں اتنی دلچسپی نال سبق نہ سنڑیا ہا۔ اج ایویں لگدا ہا۔ جو استاد صاحب دلچسپی توں پہلے اپنڑا سارا علم اساکوں ڈے ونجنڑاں چاہندن

سبق ختم تھیا۔ تاں اساں لکھنڑ شروع کیتا۔ اول ڈینہہ استاد صاحب نے خوشخطی دا نمونہ پیش کیتا۔ انہاں اساکوں اضافی حروف دے تلے کھڑا دیں نقطے لاونڑ سکھائے۔ ہک دڑھاں کھی اندر آن بیٹھا۔ کہیں اوندو دھیان نہ ڈتہ۔ نکے بالاں وی اوندو دل ول نہ ڈٹھا۔ کبوتر غٹرغوں لائی ودے ہن۔ ایویں لگدا ہا۔ جو شدت انہاں کوں کل توں سرائیکی دی بجائے براہی وچہ الاوتا یوسی

میں کہیں کہیں ویلھے اکھ چاتے ڈیہدا ہم۔ تاں ایویں پتہ

لگدا ہا۔ جیویں ماسٹر رحیم بخش کوٹھے دی ہر شے کوں غور نال ڈیہدے پئین
او جالیہ سال توں ایں کوٹھے وچہ پڑھیندے رہن۔ سامنے دیڑھا ہا۔
یک پاسوں کھوئی ہئی...... جیندا ٹھڈا پانی پی تے ہاں وچہ ٹھاڈل
پئے ویندی ہئی۔ ویہڑے وچہ بھی دا المباوݨ ہا۔ جیندیاں پنڈوں ماسٹر صاحب
کوں ڈاڈھیاں بھاندیاں ہن۔ ماسٹر صاحب کیتے ایہ وڈی مجھیندی گالھ ہئی
ہن او انہاں ساریاں شیئں کوں چھوڑ ویندے پئے ہن۔ انہاندی بھین
ساماں ٹرنگ وچہ بند کریندی پئی ہئی۔ کل انہاں کوں ٹرونجنا ہا۔ "سرائیک
کوں ہمیشہ کیتے چھوڑ ونجنا ہا
نکے نکے بالاں گاوݨ شروع کر ڈتا ہا۔ "سرائیکی جیوے" دے شور وچہ
پڑھے کریوں دا گھابریا ہویا ملا وی شامل ہا۔ وستی دی مسیت دے
منارے توں بانگ دی آواز آئی۔ اوہنی ویلھے بگل وجیا تے برابر فوج
ڈرل کریندی ولی آندی پئی۔ ماسٹر کرم بخش دا رنگ اڈیا اڈیا ہا۔ اولٹے
تے انہاں ہتھ وچہ چاچاک چاتا۔ تے کالے تختے تے وڈی کوشت دے
بعد ایہ لفظ لکھے۔ "سرائیک زندہ باد"۔ دت انہاں دا سر کندھی نال
دیج لگیا........

کُتّے دی موت

کجھ لوک سچی مچی گاہلے ہوندن ...... تے کجھ بہناں کوں ..... گالہا سمجھدن تے ...... کجھ ایہو جہیں ہوندن ...... جنہاں کوں گالہا بنایا ویندے ...... میڈا خیال ہے۔ جو او انہاں وچوں کہیں لڑی نال نہ رلدا ہا میلے کچیلے کپڑے ...... تے لیر کتیراں ...... لیرے پاتی ...... لمبے لمبے والیں کوں کھنڈائی ...... او چھوار پہلی واری ...... وستی وچ آیا ...... جیندے نہ ماں نہ پیو ہن ...... نہ سکے۔ او ...... جمیا تاں ماں مر گئیس ...... تے کجھ ڈینہہ دے بعد پیو وی مڈی بدھ اگوں دو ٹر گئیس ...... تاں ہی او ندا ...... گلر ...... ون او نکوں صرف ہک کم آندا ہا ...... او کتیاں کار بھونک دی گل سگدا ہا ...... تے ون دیاں اوازاں کڈھ ...... بھونکدا ہا ...... رات دے وقت بھونک تے لوکاں کوں ڈریندا ہا ...... ہک واری او ...... ہک امیر بندے تے بھونکیا ...... تے او ڈر

کنیں بے ہوش تھی گیا۔

اد وستی وچ وڑیا...... تے پالیں کوں ڈسیوس ......جو اد کیڑھے کیڑھے ون وچہ بھونک سگدے ..... وستی دے بال بلوڑیاں اونکوں بھونکدا ڈٹھا۔ تاں خوش تھئے .... اوندی ایہا چنگائی ہئی ...... جو لوکیں اونکوں کتا سڈن شروع کر ڈتا۔ بال اونکوں ڈیہدے تاں آہدے۔ یار گلر! بھونک تاں ستوادیں ہا۔

ہر بندہ اونکوں کت سڈیندا ہا۔ تے ایہو اوندا ناں پے گیا.......

اووی اینکوں بھیڑا نہ سمجھدا ہا....... ہتھوں خوش ہا۔ جو اوندا ناں ہیاں کنوں وکھرا ہے ......اوپالیں دا ہا تے بال اوندے ...... شیت پچھلی وستی وچ اونکوں گلردی تھوں سڈیندے ہوسن ...... ایں ناں دی وجہ توں او اپنے آپ کوں آزاد سمجھدا ہا ....او جتھاں چاہندا ...... بھجدا دھرکدا....... بکھا سم ویندا ...... جتھاں مرضی آندی ..... سم تھیندا ... اصلوں کتیاں دا نگوں ..... جے کر کوئی بال اونکوں اپنے گھر نہ ورن ڈیندا ..... تاں او در سال تے سم تھیندا ...... اتے بھونکدا رہندا .... اصلوں کتیاں وانگر..... ایہہ تورٹیں جو او ایہہ وی بھل ویندا جو او وی بندہ ہے۔

اوندا نہ تے گھر ہا تے نہ کہیں ڈر ہو۔ اڈے اڈے ودا رہندا ..... کڈاہیں کڈاہیں چاریں جنگھیں پریں تے کھڑو ...... سڑکیں اتے لعوچیں تے انہ پچھے وچہ ونج بھونکدا ...... بکھ لگدی تاں بھجدا ...... ہٹی تے وینداہے..... یادت گھردو...... جتھاں بچیا کھچیا مل پوندا۔ تاں اوکھا گھندا۔

......او گھنٹیاں دے حساب تے بھونک سنگدا ہا...... کوئی اوں کنوں پچھدا
جو توں بھونکدا کیوں ہیں......؟ تاں او آکھدا...... میڈا دل منگدے
......بھونکداں تاں ہر ڈکھ تکلیف بھل ویندا اں

سیالے دے ڈینہہ ہن...... او ترٹے پھٹے ڈھورے وچ رات
کٹیندا ہا۔ پر اج اونکوں رات دا کاہیں تے سیالے دا سلکن اگیں کنوں زیادہ
سیا لگدا ہا۔ کیوں جو اوں سنیا ہا۔ جو بندے حلیم دے وچ زہر ملا لاوا رتاں کتیاں
کوں کھویندے دن...... کہیں ویلے تاں بندے دل کوں ٹیک ڈیندا
......جو ٹلیں سچ مچ دا کتا تاں کینی...... میکوں بھلا کوئی زہر آلہ حلیم
کیوں کھویسی......

بھوں...... بھوں...... بھوں...... اوں بھونکن شروع کر ڈتا......
سوچیس جو کتا بن کراہیں نا ہیں...... بندہ بن کراہیں رہونا چاہندا ہے
......او...... میڈے توں نفرت کریندن تے ہیں انہاں نال...... او
میڈے توں خار کھاندن۔ نیڑے ای نیٹس لنگھدے...... میں بھلا کیویں
بندہ بنڑاں......؟

او رات اوں سلکدیں ڈسکدیں کٹی...... سیالا تے اتوں خالی پیٹ
دا کا ہا... رات جیویں تیویں لنگھ گئی...... پر سیالا ڈینہہ وی لنگھ رہیا ہاں لنگھیا
کیوں جو بندے زہر آلے حلیم توں سوا بکھیں کتیں کوں بیا کجھ ڈیون تے راضی نا ہن
اویں ای...... بک بیا ڈینہہ لنگھیا...... تے اوں کتے دی موت مرن دا سوچ گھدا
کیوں جو او چاہندا ہا۔ جو مرتاں اویں ای پوندے۔ پر کتے بندیاں توں چنگا مردن...... تے وت
او بھونکدا ہویا کتے دی موت مرن ٹر پیا

چرخے دی ٹور

ڈتو..... بالکل اپنے پیو تے گیا ہا..... کالا رنگ ..... درمیانہ قد ..... چھوٹیاں چھوٹیاں ..... اندر کوں وڑیاں ہویاں اکھیں ..... تے موٹے موٹے وال.....!

تے ایندے نال ای او اپنے پیو آلی کار ڈھلا وی ہا ..... کھاون دا شیر تے کماون کیتے مٹی دا ڈھیر.....

ڈتو دا پیو سارا ڈینہہ کھٹڑے تے ..... پیا رہندا ..... تے ڈتو دی ما دستی آلیاں دے گھر کم کار کریندی ..... تے پیو پتر ڈوہاں دا ڈھڈ بھریندی..... کڈاہیں کڈاہیں کم دی زیادتی دی وجہ کنوں گھر آون وچ دیر تھی ویندی تاں ..... ڈتو دا پیو سوالاں دی بوچھار شروع کر ڈیندا..... جے شودی سوہنا جواب نہ ڈے سگدی ..... تاں دانڑیں کٹن آلی اکھلی دے بھاری موہلے نال اوں کوں مارن شروع کر ڈیندا..... شودی اوئی تک کریندی ..... پس ..... دھر..... دھر..... اپنے پئے کوں نمانئیں اکھیں نال ڈیہدی.....

...... تے کٹ کھاندی رہندی ...... جیڑھے ویلے ڈتو دا پیو کٹ
گھندا ...... تاں روندی کھاندا ...... تے کھٹ تے سم پوندا ..... ول آہدا
...... ڈیہدی غوو میں میں تھک گیاں ...... جلدی آ میڈے پیر گھٹ ......
جے کر ذرا دیر تھی ویندی ۔ تاں او گرجدا ...... آنڈی ایں یا چاواں موہلی ..
...... شودی ہنجوں دی نہ پھنبدی ...... بچ تے پیر گھٹن بہئے ویندی
ڈتو دی ما سویرے اٹھدی ...... زیہاں تیار کریندی ...... پیو پتر
..... ڈوہاں کوں کھوا کھودوی تھوڑا ہیوں کھاندی ...... تے ول گھر کنوں نکل
پوندی ...... کہیں دے کپڑے دھوئیندی .... کہیں دے دانڑیں چھڑیندی
...... کہیں دی روٹی پکیندی ...... سارے کجھ نہ کجھ مزدوری دے طور تے
ڈیندے ...... جے کوئی ماچھی نواں جال بنواوݨ ہا ۔ یا پرانے جال کوں
رفو کرش کیتے اونکوں ڈے ویندا ...... تاں اوں ڈیہنہ چنگی بھلی آمدنی تھی
ویندی ...... کیوں جو ایہہ کم اونکوں گھر بہہ کے کرݨاں پوندا ہا ......
تے ڈو ڈجھے کماں کنوں سو کھادی ہا ...... لیکن جال بنݨ تے مرمت
دا کم صرف ساوݨ دے موسم وچ ہوندا ہا ...... کیوں جو تیڈ دل ڈھنڈ
ڈھوریاں وچ پاݨی دی زیادہ ہوندا ہا ...... تے دریا چوں وڈیاں وڈیاں
مچھیاں دی انہاں ڈھنڈیں وچ آویندیاں ہن .... جیڑھیاں جالی کوں
ٹک سٹیندیاں ہن ۔

ہک ڈیہنہ دستی دیاں کجھ ترمتیں اوندے گھر آئیاں ۔ تے آکھیونیں
...... ڈتو دی ما ....! آخر کہے تو نڑتیں .... مزدوری کرتے پیو پتر دا ڈھڈ
پلیسیں ۔ جدڑاں تائیں میں جیندی ہاں ...... اوں مجھیرے انداز وچ جواب ڈتا

ڈتو دی شادی کر چا..... جیڑھے ویلے اوندے موندھیاں تے بار پوی
تاں آپے سنبھل ویسی۔
ڈتو دی ماسوچیا...... ایہہ وی ٹھیک ہے...... اول ڈتو کیتے
مناسب رشتہ گولن شروع کر ڈتا...... آخر او نکوں پار آئے کھوہ
دی چھوکری بختو چنگی لگی...... ایہہ سگھڑ تے سیائی سوانی ہئی.....
سیونا پرووتا...... کھاونا پکاونا جاندی ہئی...... صورت دے علاوہ
سیرت دی وی چنگی ہئی...... تے سبھ توں ودی گالھ ایہہ جو او وی غریب
ہئی...... ڈتو دی شادی تھئی..... تے بختو نونہہ بن کے گھر وچہ آ گئی
شادی دے بعد ڈتو جوٹ مل وچہ مزدوری کرن لگا۔ تے اوندی ایہہ تبدیلی
تے..... ماہوں خوش تھئی
لیکن ہک سویر جیڑھے ویلے ڈتو مل نہ گیا۔ تاں ماں پچھیا
کیوں وے..... توں کم تے نہ ویسیں.....؟
ناں..... ما..... میکوں چنگا نہیں لگدا..... توں اج کوں اپنے
نال بختو کوں وی گھدی گنج کر
بختو مزدوری کرن ویسی تے..... توں گھر بیٹھا رہسیں..... تیکوں شرم نہ آسی
..... تے کیا تھی گیا..... ما..... تو وی تاں مزدوری کرن ویندی ایں
تے ابا گھر بیٹھا ہندے...... بختو دی ماکوں ایہہ گالھ معلوم تھئی....
... تے او آکے بختو کوں اپنے نال گھن گئی...... ہک شام..... ڈتو دی
ماشو دی گھر ولدی پئی ہئی...... جو ہک کھڈ وچہ ڈھ پئی... ڈاڈھیاں
سٹاں لگونیس...... تے ایہہ سٹاں اوندی موت دا بہانہ بن گیاں

ماء دے مرن دے بعد ڈتو تے اوندا پیو زمیندار دے آہٹے وچ کم کرن لگ گئے. لیکن ہک ڈینہہ ڈتو دے دل وچ آئی. تے او سا در ہیں ٹریا...... سس گھر ہی ہئی...... تے چرخہ بیٹھی کتیندی ہئی..... اوں سلام کیتا...... تے ہک نکر وچ مٹھو دا بن گھڑو گیا۔

کیا گالھ ہے......؟ کیوں آئیں...... اوندی سس نے سوال کیتا....

شیت بختو کوں گھنن کیتے آئیں...... پر کن کھول کے سن گھن........

جڈاں تائیں توں کم نہ کریسیں۔ میں اپنی دھی کوں تیڈے نال نہ ٹریساں...... ایہہ سن کے ڈتو اپنی سس دے کولہہ آیا...... تے آکھیس.... میں بختو کوں تاں گھن ونجن کیتے نہیں آیا..... صرف ایہہ پچھن آیاں جو.... بختو...... تہاڈی دھی ہے۔ تاں.....؟

کیوں نہیں، اوندی سس نے جواب ڈتا...... تے میں......

توں بختو دا پیو...... تے میڈا پتر..... میڈا جوانترا......

ول.... ڈتو نے آکھیا..... جیڑھے ویلے تساں اپنی دھی کوں کھوا سگدے وے...... تاں میکوں کیوں نہ کھوا سگدے......

میں وی تہاڈا پتر ہاں...... اَج کنوں میں وی تساڈے نال رہساں...... ڈتو دی ایہہ گالھ سن تے اوندی سس دا چرخہ اپنی اصل ٹور ... بھل گیا۔

ادھورے پندھ پیار دے

سوہنی کوں جیہڑے ویلے پہلی واری ڈٹھا ہم۔ تاں ایویں لگیا ہا جیویں اندھاری رات وچ ابر دے گھنڈ چوں چندر نکل آیا ہووے۔ جیں ویلے سوہنی چھوہرا دی تریں ٹیرین نہ ڈٹھی ہئی۔ سونہڑپ تے عشق دا بت بنی اسٹیج تے بیٹھی او دینا دے تاریں نال کھیڈدی پئی ہئی۔ اوندیاں نازک انگلیں دینا دے تاریں کوں نہیں دل دے دھڑکنیں کوں چھیڑیندیاں پیاں ہن۔ تے انہاں دے ملاپ نال حیاتی کوں تازگی بخشن آلا سنگیت پھٹدا پیا ہا۔ میں اونکوں ڈیکھدا ریہم ڈیکھدا ریہم۔ تے اوندی مورت آپنے ذہن وچ ٹھپیندا ریہم۔ سوہنی نہ صرف سنگیت دی دیوی ہئی۔ بلکہ سوہنیا ندی سردار تے شہر پٹنی دی ملکہ وی ہئی بعد وچ میکوں پتہ لگیا۔ جو قدرت نے سوہنی نال عجیب مذاق کیتے۔ اوندے اکھیں دا چانݨ ہمیش کیتے لگا گئے۔ ساری رات میں سم نہ سگیم۔ سوہنی دا تصور میکوں بے چین کریندا رہیا۔ پتہ نہیں او کیڑھا جذبہ ہا۔ جیڑھا سوہنی کیتے میکوں بے تاب کریندا پیا ہا۔ میڈے جذبات قدرت دی ایہا

ناانصافی تے چیتا چیتا تھی چکے ہن. جیں ایں مشوم حیاتی وچہ اندھارا گھنڈ ڈِتا ہا. میں اوندی حیاتی دے جیندڑ کیتڑ غور کریندا رہیم. او اتنی سوہنی ہئی. جو چاندنی وی اوندے سامنے مُنی اتے پھکی پئے ویندی. اوندے الا وچہ ایہو جیہاں جادو ہا...... جو پتھر وی جاگ پوون. پر او ڈیکھ نہ ہائی سگدی ولا ولا میں سوچ وچہ بُڈ ویندا ہم...... جو او ڈیکھ سگدی..... جے ....!

میں اوندی ذاتی زندگی دے بارے وچہ سوچیندا رہیا. جو اوندے اُتے کیا گزردی ہوسی. تے رات دیاں اندھاریاں وچہ حیاتی دے کلیپ وچہ روندی ہوسی...... تے بن اوندے دل دا ایہو درد اوندی ڈکھ بھری خیالی وچ وہندے ہوتے ایہے نجو سنگیت بن کے دَہ پوندے ہوسن. تے ایں درد کوں ایں ڈکھ کوں او انہاں انجواں وچہ پور ڈیندی ہوسی. شیت ہیں کیتے اوندے الا وچہ غضبی درد ہے.

بے چینی وی ایہ رات چھیکڑی نہ ہئی. ڈینہہ گزردے رہے. تے میڈے دل دی بے تابی وودھدی گئی. پتہ نہیں سوہنی دا تصور ہر واری میڈے اکھیں کوں سنا کیوں کر ڈیندا ہا. میں سوچیندا ہم. جو او ڈیکھ سگدی جو اوندا فن کیویں ہر دل دی جھکانی وچہ لہہ تے اوکوں چس ڈیندے اوندے ہزاراں چھوڑے کیویں اوکوں سر اکھیں تے بلہیندن. اوندا سنگیت کیویں ہزاراں دلاں کوں تکھا ڈیندے.

ہک مہینہ ایہہ ادوانٹرین وچہ گیا. ول ہک شامی نوکر نے میکوں خبر کیتی جو کوئی چھوہر میکوں ملنڑ چاہندی ئے. جیہڑے ویلھے

میں اپنی بیٹھک وچ پُجیم۔ تاں میڈے قدم بوہے تے رک گئے۔ میڈے سامنے سوہنی ہئی۔ او ہا سوہنی جیں کیتے میں سوچیا ہا۔ جیں کیتے میں دنیا ہم حیرانگی تے خوشی دی حالت وچ اکھیں کھڑوتا رہ گیم۔ سوہنی دے نال بیٹھی ہوئی ہک چھوہراں کوں میڈے آون دی خبر کیتی۔ او ساڑھی دا پلو چڑھیندی ہوئی اپنی جاتوں اٹھ کھڑی۔

اوندے آکھدے ہوئے ہکے لفظ "آداب" نے میکوں کتھیں دا کتھیں پچا ڈتا۔ میں اگوں وددھدے ہوئے آکھیا۔ "بہو ناں"...... اوندے سامنے بہندے ہوئے میں آکھیا۔ میں کتنا بختاور ہاں۔ جو تساں اپنے قدماں نال ایں گھر کوں نوازیے۔ او ہوے جہیں مشکی۔ اوندی مسکار نال اوندے گلہیں وچ ہلکے جہیں چگھے پئے گئے تے میکوں ایویں لگیا جو حیاتی مُسک پئی ہے آکھن لگی۔ کیا میڈے کیتے ایہہ گھٹ خوشی دی گالھ ہے۔ جو میں ملک دے ایڈے وڈے افسانہ نگار دے سامنے بیٹھی ہاں...... کاش میں تہاکوں ڈیکھ سگدی۔

میں محسوس کیتا۔ جو اوندے لفظ زبان توں ہنیں ادا تھیئن۔ دل اپنے آپ تے قابو پیندے ہوئے آکھیا۔ عامر صاحب! جیڑھے ویلھے ایں چھوہر تساڈا افسانہ پڑھ کے میکوں سنایا۔ تاں میکوں ایویں لگیا جو ایہہ میڈی اپنی کہانی ہے۔ میڈی ہی تنخی تے اجاڑ حیاتی دی داستان ہے۔ میں تہاڈے نال ملن کیتے بے چین تھی گئی۔

ڈکھ سکھ بھیلورن تے ڈکھ ونڈاری نیں میل ملاپ دی ایں لڑی وچ ہیئے موتی پر دتے۔ تے سوہنی کوں میڈے بہوں نیڑے کر ڈتا۔ اساں

فن تے ڈوجھیاں موضوآں دے علاوہ پیار دے موضوع تے گالھ مہاڑ
کریندے کریندے اساں ہک ہے نال پیار کرݨ پئے گئے۔ ایہو جیہاں میل ملیا
جو جیویں میں کلہا ہم۔ سوہݨی دی او ویں کلہی ہئی۔ اساڈی شادی تھی گئی
تے سوہݨی کوں ایں نویں دن وچ۔ اپݨے سامݨے ڈیکھ تے میں اپݨے آپ کوں
دنیا دا سب توں بختاور بندہ جاتا۔ میں چاہندا ہم۔ جو سوہݨی کوں اپݨے اکھیں
دا سوجھلا ول ونجے۔ میڈے ہک سنگتی ڈاکدار سوہݨی دے اکھیں کوں ڈِٹھا بھالیا
تے آکھیوس جو آپریشن دے بعد ایہ ڈیکھ سگسی۔ جیہڑے ویلے ایہ خبر سوہݨی
نے سُݨی۔ جو او ڈیکھݨ لگ ویسی۔ تاں او خوشی کیتیں پاگل تھی گئی۔ او میڈی
حیاتی دا ڈاڈھا سوہݨا جھٹ ہوسی۔ جڈاں اپݨے اکھیں نال اپݨے محسن
اپݨے دیوتا کوں ڈیکھ سگساں۔ سوہݨی دی ایں گالھ نے میکوں خوشی دے
نشے وچ پور ڈِتا۔ پر ڈوجھے ویلے میڈے دل وچ ہک عجیب خیال آیا
کیا سوہݨی میکوں پسند کریسی۔ جیہڑے ویلے او اپݨے اکھیں نال ڈیکھسی
جو اوندا پئے کوڑھا ہے۔ اوندے بُتھاڑ تے مئی رانی دے وڈے وڈے
داغ ہن۔ اوندے اکھیں توں نیچ نظر دی ہے۔ تے کیا او چیک نہ پوسی
جیہڑے ویلے اوں کوں اپݨے سنہڑپ دا تے وڈائی احساس تھیسی۔ تاں
کیا میڈے توں خار نہ کھاسی

آپریشن دے بعد جیہڑے ویلے سوہݨی دے اکھیں توں پٹی
کھولݨ دا ویلہا آیا۔ تاں ڈاکدار نے اوں توں پچھیا۔ تساں ساریاں
توں پہلے کیکوں ڈیکھݨا چاہسو۔ اوں مسکدے ہوئے آکھیا۔ اپݨے
اوں دیوتا کوں جیں میڈی حیاتی کوں سچا سنگیت بخشے۔

میڈا دل زور زور نال دھڑکدا پیا ہا۔ میں سوہنی دے نیڑے اکھڑا اوندے اکھیں توں پٹی کھولݨ دا منظر پیا ݙیہدا ہم۔ پٹی کھلی۔ سوہنی نے ہوئے ہوئے اکھیں کھولیاں تے میکوں سامنے کھڑوتا ݙیکھ تے چیک پئی ...... نہیں .... نہیں ....

اوہو تھیا جیندا میکوں ڈر ہا۔ میں پوری کوشش کیتی جو سوہنی کوں خوش رکھاں۔ پر ݙیہدا پیا ہم۔ جو اوندی محبت وچ او گرمی ہیں جیہڑی پہلے ہئی۔ پیار دے اظہار کوں شیت او اپݨا فرض خیال کریندی ہئی۔ ویلھا بیا اگوں ودھیا۔ سوہنی گھر توں باہر دی دنیا وچ قدم رکھیا ہوکیس اوں ہتھو ہتھ گھدا۔ اوندی مقبولیت وچ وادھا تھیا۔ او باہر لی دنیا وچ رچ وس گئی۔ تے اوندی حیاتی وچ میڈی اہمیت نہ ہووݨ جوگی رہ گئی۔ دل اوویلھا وی آیا۔ جو میں سوہنی کوں ݙیکھݨ کیتے ترس بگیوم۔ ول وی میں سوہنی کوں شکایت نہ کیتی تے چپ چاپ ݙیہدا ریہم جو ایہہ کھیݙ کتھاں مکسی۔

ول جلدی ایہہ کھیݙ مک گئی ہئی۔ اوں ݙینہہ مینہ زور دا پیا وسدا ہا۔ نندر اکھیں توں نکل پتہ نہیں کتھاں نج گئی ہے۔ میکوں ایویں لگدا ہا۔ جو او پس ودھ گئی ہے۔ میں تاکڑی کھول ݙتی تے باہروں دور تونڑی ویندی بجی اجڑی سڑک تے اکھیاں لا ݙتیاں۔ مینہ دے نال تیز وادے جھوٹے میڈے نال ٹکراندے پئے ہن۔ میڈے خیالات دی لڑی اوں ویلھے ترٹی۔ جیہڑے ویلھے کلاک نے ترٹے وجاوݨ دا اعلان کیتا۔ تے توں گاݙی رکݨ دی آواز آئی۔ تاکڑی توں تلے ݙٹھم

تاں سوہنی گاݙی وچوں لہندی پئی ہئی تے کوئی نینگرا و نڈی کمر وچ ہتھ گھت ہوکوں آسرا ݙیندا پیا ہا ۔ میں بھنوالی کھا کے ݙھ پیم

سویرے جیہڑے ویلے میں اکھیں بھالیاں تاں میں اتھئیں تاکڑی کوں فرش تے پیا ہم ۔ میݙے وچ اٹھن جوگی ہمت نہ ہئی ۔ جسم تپ نال تپدا پیا ہا ۔ رات دا منظر اکھیں اگوں آ گیا ۔ تے ایہ ہے پیت پریت دا پاندھ ۔ اوہی ویلہے سوہنی کوٹھے وچ وڑی ۔ میں اونکوں ݙٹھا ۔ ݙیہدا ہم میکوں ݙیہدے ہوئے آکھیوس ۔ میکوں ایویں کیوں ݙیہدا پئیں ۔ میں آکھیا ۔ میں ایہ ݙیکھن دی کوشش پیا کریندا ہاں ۔ جو میݙے پیار دا ادھ کے ہن کیݙا سوہݨا تھی پئے ۔ او کجھ نہ آکھ سگی ۔۔۔۔ کھڑی رہی

کیا گالھ ہے سوہنی ! توں کیوں کھڑی ہیں ۔ میں ہی ایں چپ چلپ دا بوہا کھولیا ۔ او قدم اگوں تے ودھی تے میکوں ہک پتر پکڑیندے ہوئے بولی اپنی حیاتی دے بارے وچ اج میں تیݙے نال مکاوݨ آئی ہاں ۔ تیں میکوں دکھ ݙتے ۔ میݙی جندڑی کوں عذاب دی ذات پا ݙتے ۔ ہیں قید توں آزاد تھیوݨا چاہندی آں ۔ میکوں طلاق چاہیدی اے ۔ میں اوں کوں ݙٹھا آکھݨا چاہیوم ۔ جو دکھ تیں میکوں ݙتے ۔ تیں اوں پاک پیار دی سچی گھٹ ݙتی اے ۔ جیہڑا ایں تیکوں کیتا ہا ۔ صرف ایں کیتے جو پیار تیݙے کیتے ہک کھیݙ اے ۔ جیہڑے ویلے ایں کھیݙ توں تیݙا دل بھر تج گئے ۔ تیں کھیݙݨ دا بدل گھدے تے ۔۔۔۔ تے میں بہوں کجھ آکھݨا چاہندا ہم ۔ پر میں چپ رہیم ۔ ہولے جہیں اوں پتر تے اکھر مار ݙتوم ۔ تے سوہنی ٹری گئی ۔

دل کڈاہیں نہ دلیں کیتے ۔۔۔۔۔۔۔

سوجھلا اندھاری رات دا

میں کون ہاں...... میں اپنے آپ توں پچھیا.....؟
دلداز آیا..... تاں میں پچھیا..... جو..... میں کیا ہاں - - - - - ایں داری جیڑھا جواب ملیا، او میڈے کنیں توڑیں نہ اپڑیا۔ تے میں حیاتی دے شور وچ ہتھ ملیندا رہ گیوم۔ سوچیم جو آخر میڈا کیا بنڑسی...... کیا میں ایویں ہکلا ہی دا مر ویساں۔ میں ایویں اندھاری رات دا مسافر بنڑیا رہ ویساں۔ میکوں کوئی سوجھلے اتھ نہ گھن آسی۔ میکوں اصلوں پتہ نہ لگسی جو..... میں کون ہاں..... تے کیا ہاں۔ میڈے وجود دے جیڈو کیڈو سوچاں دا دریا بنڑا ڈتا۔ میں آپ تراہی اتھ نجانڑ جو کتنا ویلا لنگھ گیا۔ تے دل میں انھیں بھال ڈتیاں۔ تے اتھاں میڈے وجود کنوں نکل کراہیں ہر پاسے دوڑ پیاں۔ تے میکوں پتہ نہ لگ سگیا۔ جو آخر ایہہ

لاٹاں کتھاں گئین .... تے دل سوچیم ... . جو آخر ایں اتھاں کتھائیں بیٹھا رہساں ۔ ایہہ لاٹاں کیہڑے ویلھے ڈکسن .... میڈے سوچݨ دی دیر آہی ۔ جو ہک زنانی آواز کنیں پئی

"..... بھراوا ! چنتا نہ کر ۔ تیڈیاں لاٹاں جلدی دل آسن ۔ پر تو ......

تو ..... کون ہیں ۔ . . . میکوں تاں کجھ نہیں نظر دا پیا ۔" ہاہا ......

تیکوں میں ...... کیویں نظر سگدی ہاں ...... پر سن ..... میں تیکوں ڈیہدی پئی ہاں ۔"

توں میکوں ڈیہدی پئی ہیں ...... ڈسا ہاں ..... ایں کون ہاں ....

کیا ہاں ہیں ...... ؟

"توں ...... سوجھلا ...... ہیں "

ہیں سوجھلا ہاں ...... !

"ہاہا ...... توں سوجھلا ہیں .... تے ایں اندھاری رات ......

میکوں تیڈی لوڑ رہ ویندی ہے .... تے حق دی تیڈیاں لاٹاں تیڈے وجود کنوں نکل گیاں ہیں ۔ میڈے وجود وچ آ گئین ...." پر کیوں

"میکوں انہیں دی لوڑ ہے .... !"

تیکوں اپݨاں مندی لوڑ ہے یا کائینا .... میں نہیں جاݨدا ......

میکوں میڈیاں لاٹاں ولا ڈے ۔ نہ تے ....

"نہ تے توں ! ..... تو کیا کریسیں "

میں تیکوں پکڑ تیڈی گچی چا گھٹیساں ..... نہ توں ہوسیں تے نہ میڈیاں لاٹاں ...... میں لوں وکھریاں تھیسن ...... تیکوں کیا پتہ جو لاٹیں

باجھ میں کیڈا بے سکون ہاں

"توں وڈا خود غرض ہیں"

او کیوں ....؟

"اپنے سکون دی خاطر میڈی جھگی چا گھتیئیں۔ ایہ دی نہ سوچیئیں ..... جو میں جیندے اتے ویلہا آیا پئے .... تے ہیں جھیڑھی اندھارے دیئے ٹھارے ...... ودی مریندی اتے دھکڑے دھوڑے ودی کھاندی ہاں ...... ہیں جیڑھی انہیں لاٹیں باجھ سردم ڈلیساں .... ہک لحظہ دی نہ جی سگیساں ...... میڈے کولوں ایہ لاٹاں کھس گھنن ....؟ کھیساں تیں پیا تیکوں بخش ڈیساں ...... کیوں ملسی ....؟ میکوں آخر تیڈے کنوں کیا مفاد ہے۔

"بھرادا! ہر ویلے اپنے مفاد کوں نی ڈکھیندا ...... ڈیکھ اج توں میڈے کم آ ..... تھی سگدے کڈاہیں ہیں تیڈے کم آ پو واں"

وبخ وبخ! ڈھیر گالھیں نہ کر ...... ایہ نئیں تھی سگدا

ہا۔ ہا .... وڈا ظالم ہئی ...... جھیکڑ ڈگا گیئے تاں ...... تے اپنیاں لاٹاں دی ڈلٹی گئے ..... اچھا خیر ایہ ...... تاں می ڈلھی تاں اوندے اکھ بھلیندے ای ٹیں ساریاں لاٹاں گھن گھنساں ...... ہاہ ...... ہاہ ....

رب سوہنے وی کیا ظلم کیتے ...... میکوں اندھاری رات چا بنائیس .. .... میں دی سوجھلا ہوندی تاں کنجھی چنگی گالھ ہئی ...... میکوں تاں کوئی ڈیکھ نہیں سگدا ...... ہاں ..... پتہ نئیں ..... جو میں کیہو جہیں لگدی ہوساں ...... سوجھلا کیجہیاں سوہناں اے ..... چٹا چٹا کھیر دے وانگوں

.... ڈجوڈ بلدیاں بلدیاں اکھیں ...... ہائے .... تے جیہڑے ویلہے ...
اوندے ڈچوں لاٹاں پیاں .... نکلدیاں ہوندن .... رب سوہنا ....
کیڈا چنگا ہووے ہا .... جو میکوں وی ..... سوجھلا چا بنادے ہاں ....
"توں سوجھلا" تاں نویں بن سگدی چھوڑ ..... ہا ..... پر تیکوں سوجھلے
دیاں لاٹاں فرور مل سگدن ۔"
تساں کون ہوے ..؟
"میکوں ...... سجھ بادشاہ .... آہدن "
تہاڈے نال ایہہ گول گول منہ تے سونے دے رنگ آلا کون ہے !
"ایہہ ..... ہا ..... ہا ...... ایہہ میڈا انگڑا بھرا چندر ماما ...... ہے "
پر تساں کیا پئے آہدے ہاوے ....
"ایہو ..... جو تیکوں سوجھلے دیاں لاٹاں مل سگدن ۔ کیوں جو توں میڈی
دھی زمین مائی وی مہمان ہیں ..... تے مہمانیں دی خواہش کو پورا کرن اساڈا
فرض ہے ۔" سجھ بادشاہ ..... تساں نو ہے چاندے ..... سوجھلا وڈا اقدی
ہے ..... میں اوندے اگوں وڈے ترلے تے زاریاں کیتم ..... بہتہ وی
بدھم ...... پر اوں میڈی ہک نہیں منی ...... تے سویر تھیندے ای بگا گئے
...... او بھلا کیویں میکوں اپنیاں لاٹاں ڈیسی ۔ اوہ نہ ڈیسی .... تے اساں
تیکوں لاٹاں گھنا ڈیسوں .... گھبراندیں ..... اساں جیہڑا کجھ آہدے
ہیں ۔ پورا وی فرور کریندے ہاں .... شیت تیکوں پتہ کائینی ....
سوجھلا میڈا تے میڈے بھرا چندر دا سانجھا بیلی ہے ۔ ڈینہہ کوں او میڈی
واری کریندے ..... تے رات کوں میڈے بھرا دی ۔ اگوں تے اساں اوندے

لاٹاں گھن کراہیں تیکوں چا ڈیسوں ...... کیا سمجھیں ....؟"
سمجھ گئی آں ...... بجھ بادشاہ سائیں ۔ ڈیہنہ کوں میکوں تساں سو جھلے کوں
لاٹاں گھنا ڈیسو تے رات کوں چندر ماما ۔
"ہا ...... چھوڑ ہا ...... چندر بھرا : یاد رکھیں جو ..... اج کنوں سو جھلا
اندھاری رات دا تھی گیا ......!"
ہا ..... ہا کیا ویلہا ہا ہئی ...... جداں ناں میکوں ایہہ پتہ ہا ۔ جو میں کوں ہاں تے
میڈیاں لاٹاں دی میڈے اپنے کولہ ہوندیاں ہن ...... تے معذے دی گزر دی
پئی ہئی ...... کر میں ماری جداں دی اندھاری رات ٹکری ہم ۔ ....
سکون تے آرام تباہ تھی گئے ۔ کجھ سمجھ نہیں آندا ۔ جو کیندی نظر لگی ہم ......!
"تیکوں کہیں دی نظر نہیں لگی بھراوا ۔ تیں اپنے آپ کوں آپ ایہہ
پھاہا پھاتے ....."
او کیویں ...... ؟
"توں آہدا ہاویں ...... جو ساریاں لاٹاں دا کلہا میں مالک ہوواں ۔ تے
کہیں غریب مسکین کوں اسلوں ککھ وی نہ ملے ۔ رب سوہنے تیکوں تیڈے
حرص دی سزا ڈتی ہے ۔ جو ...... تیڈیاں ساریاں لاٹاں کھس گھینس .....
میں نمانی جیہڑی انیش لاٹیں کیتے سکدی ہم ۔ اج کلہی ہیندی مالک ہاں
.... کیا سمجھیں ...... ؟ پر میں تیڈے آلی کار شوم کائنی ہی ۔ ...... جو کلہی
نلا مار سارے لاٹاں آپنے کولہ گھدی بیٹھی رہاں ۔ میں تیکوں ڈکھا ہنی
ڈیکھ سگدی ...... ہاں گھن ...... ادھیاں لاٹاں دا گھن ....
میں ایہو چاہیساں جو ...... میکوں ادھیاں لاٹاں ملیاں ہن "

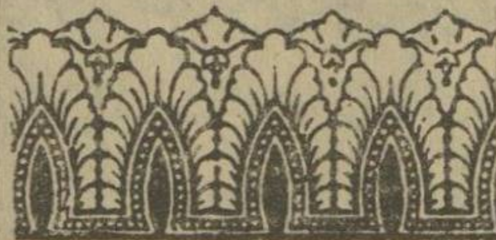
بھیش ...... میں تیڈا کیویں شکریہ ادا کراں ۔ جو تیں میکوں تڑپ تڑپ تے مرن کوں بچا گھدے .... بھانویں جو میں تیڈے نال کوجھا سلوک کیتا ہا .... پر تیں میڈے نال ایجھا سلوک کرتے ...... میکوں ساری عمرہ کیتے مل چا گھدئ

" تیکوں یاد ہوسی .... سوجھلا بھرا .... کڈاہیں میں تیکوں آکھیا ہا .... جو بھتی سگدے ۔ کڈاہیں میں تیڈے کم آنواں ...... ڈٹھی تاں ...... میڈی گالھ نا ہا دی منی ۔ پر رب سوہنے نے ایہو جیہاں سبب جوڑے ۔ جو میڈے موہوں نکھتی گالھ پوری تھی ونجی ہے ۔ "

بس ...... بھیش .... بس ہن میکوں بیا شرمسار نہ کر ......

میں اپنیاں غلطیاں منیندا ہاں ...... میکوں ہن ...... جیہڑے جو ادھے لاٹاں ڈیتے نیں .... سیگ چندر ماما کوں آکھ کراہیں میں ہر رات کوں تیڈی جھولی اتے ان پلیساں ۔ تے جے کر چندر ماما نہ وی ہویا تاں ول وی .... میں جیویں تیویں کر تاریاں کوں آکھ تیڈے کولھ آ پنا ایہہ سوجھلا ضرور پچیساں .... ایہہ میڈا وعدہ ہے ......

تے ہن لوکیں کوں پتہ لگ ویسی ...... جو لاٹاں تے لاٹاں ...... سوجھلا وی اندھاری رات دا ہے

کنڈیاں دا چھبکار

اوں اکھ کھول ڈتی .... ویلہے وچوں ڈٹھس تاں چار چودھاروں
..... اوندے رنگا میزی ہمسائے ہوندو ڈہدے پیئے ہن ۔ ہوا دا جھولا آیا ۔ تے
انہاں خوشی کنوں تاڑیاں ماریاں ۔ کیوں جو اوں ... اکھ کھول ڈتی ہئی ...
.... ہن ....! او وی انہیں آلی کارہا .... چار چودھاروں نظراں
بھویندا ...... تے رنگا میزی پریں آلیاں .... کوں گھٹ گھٹ گلکڑیاں پیندا
.... اوں ادھرائیاں اکھیں نال ایڈو کیڈو ڈٹھا ۔ تے اونکوں وسیب
ڈیہجا ہویا ڈسیا .... اوں .... ولا اکھ نوٹ ڈی کیتی ۔ پر ہوا ....
کوں شیت پتہ لگ گیا ہا ۔ اوں بھنوالی ماری تے اوندی اکھ اگے کنوں دی
...... بئی کھل گئی ۔
پرے کنوں اونکوں رنگا میزی پراں آلیاں ..... ڈٹھیاں ۔ تے خوشی کنیں

ایا لگا تھی تے اوں اوہیں کوں ملݨ کیتے........ اگوں ودھیا ۔ پر ایہ کیا......؟
اوندے ایڈو کیڈو جیڑھے لمبیاں لمبیاں زباناں کڈھی کھڑے ہن ۔ انہاں
اوں کوں روک گھدا ۔ تے ہوں لحظے اوندا اوں انہاں پاروں کادر کنوں بھرتج
گیا........ اوں آپݨے مشوم دل وچ .... نجاݨ کیا........ کیا کجھ سوچیا
.... اوندے وسیباں اونکوں ڈِٹھا........ اوندے اکھیں اَتے ہنجوں ہن
کجھ ڈِیہہ بیا چڑھیا ۔ تاں اوندے اکھیں دے ہنجوں سُک گئے........
پر ہالی دی لمبیاں لمبیاں زباناں آلے........ اوندے ایڈو کیڈو آ کڑے تے
کھڑے ہن........ اوں سوچیا........ میڈا کیا بݨسی........ میڈے ویری میکوں
اتھوں نہ ہلݨ ڈیسن........ ایں ویلے تاں میں ڈر کنوں سُکدا........ سُک ویسیاں
تے وت سو جھلا مُکدا تے اندھارا .... ودھدا گیا........ چھیکڑ جو اونکوں
کجھ نہ ڈِسس پیا ۔ .... نہ اوندے ویسی نہ لمبے لمبے زباناں آلے........
اوندے ویری ...... تے تاں ...... رنگاں بھری پراں آلیاں.........
سوجھلا نجاݨ تھکیا ترٹیا کتھاں ونج سُتا ہا........ ڈِیہہ کوں ولیا ۔
تاں .... اوں اپݨے آپ کوں ڈِٹھا........ او اپݨے آپ کوں سنجاݨ
نہ سگیا ۔ .... اوندی سنجاپ اونکوں وسر گئی ہئی........ او بھل گیا ہا ۔
.... جو کڈاہیں او جاگیدا کاٹینا ۔ ہر وقت سمدا ہا .... اوندی رنگا نجݨ
.... اوندے وسیباں آلی کارتھی گئی ہائی .... ہݨ اوندے کنوں بیا
نہ جمیا ویندا ہا........ اچݨ چیتی اوندے کنیں ...... شاں شاں ......
دی آواز پئی ۔ تے ہولے ہولے...... شاں شاں نرکاٹ بندی گئی.....
تے وت اونکوں اوہیں لگیا ۔ جو کھنڈ پھنڈ ویسی .... سر ونکسا ویسی

.... پر لمبے لمبے زباناں آلیاں اونکوں ایں حال اچ ڈٹھا۔ تے کجھ بیا اکڑیچ گئے........ ہوئے ہولے زکاٹ مُک گیا۔ تے او نا سمجھ ول دی نہ سمجھ سگیا۔ جو اونکوں کھنڈٹ پنڈٹ کنوں بچاون آئے.... او ہے ہن۔ جنہاں کوں او اپناں دشمن جپیندا ہا۔ تے ...... وت اول ڈٹھا۔ جو ہک چھوہر اتھاں آئی .... اوں چھوہر کوں ڈٹھا۔ تاں سوچیس جو لمبے لمبے زباناں والے نہ ہوندے۔ تاں ...... ہیں اوں چھوہر دی گلہہ چم گھندا........

اہناندی زنتا نجس توں گھوے وینداں۔

چھوہر ہوندو آندی پئی ہئی .... او خوشی کنوں بیا...... پُھنڈ ...... چھوہر اوندے کولہہ آئی۔ .... اڈے اُڈے اوندے وسیب کوں ڈٹھس .... تے اوندے متھے تے وٹ چڑھ گئے ۔ ...... کیو جو اوندے دیسی اپنا جیگرا ہا ...... پورا کیتی کھڑے ہن .... ابہڑ غت چھوہر اونکوں ڈٹھا تاں .... اوندو ودھی ...... لمبے لمبے زباناں آلے چھوہر کوں روکن کیتے اگوں تے تھئے .... پر او باغی تھی گیا........ ہوا دا جھولا آیا تاں .... او انہاں لمبیاں لمبیاں زباناں آلیاں دے گھیرے اچوں نکل آیا........ او چھوہر دی گلہہ چمن کیتے ودھیا........ پر .... ابہڑ غت چھوہر اوندی گچی اچ ہتھ گھت اونکوں تڑ ڈتی۔ او پیڑ کنوں ...... چیک پیا .... پر اوندی چیک اوندی گچی اچ ای گھٹ گئی۔ ...... جیڑھے ویلھے اوندیاں اکھیں اگوں ..... اندھارا آندا ویندا ہا .... اوں چھیکڑی وار سوچیا۔ جو کنڈ یاندا چھبکار ...... ہی اوندی حیاتی د

پھُلاں دی مہکار

اوندے اکھیں دی رنتا نچݨ مک گئی ہئی ...... ہݨ اوکوں اپنے
ویب دی ہر شے نیلی ڈسدی پئی ہئی ...... نیلا آسمان اوندے
آسوں پاسوں چھاتراں ماری کھڑا ہا .... تے اوہ چپ چپاتے لحظے
دی کنسو سُݨدا پیا ہا .... پر ایں دی دھپ دھپ دور تھیندی تھیندی
ہر دم مک گئی ہئی .... او نہی لحظے اوندا جیڑا اوندے جسم کنیں باہر نکھتا
.... ویندے وگدے ہک ٹوبھے دے نیڑے ونج کھڑا .... اوہ
دی چھیندا چھیندا اوندے پچھوں ونج تے کھڑو رہیا .... تے ٹوبھے دے
اندر جھاتی پاوݨ لگا .... نچاݨ اوں کوں کیا سجھی جو اچݨ چیتی اونکوں
دھکا ڈِتا .... تے اوہ ٹوبھے دے وچہ ونج ڈٹھا .... ہݨ اوں دھاڑ
ریاد شروع کر ڈتی .... اوندے جسم وچہ ول آوݨ دی سُوں کھادس
.... پر اوہ کھڑا مسکدا رہیا .... تے وت اوہ سوچی پئے گیا
.... جیڑا مینڈے جسم وچہ نہ ہوندا ۔ تاں مینڈی گچی نہ گھٹیندی ....

...... میڈی اکھیں دیاں رگاں نہ ابھر آندیاں ...... تے میڈا منہ وی نہ ڈیچ ویندا ......"

اوں کوں اوہ ڈیہاڑاں یاد آون لگیاں ...... جڈاں اوہ ہوا دے جھاورے نال لڈ داہا ...... لمبے لمبے زباناں آلے اوکوں اپنے گھیرے وچ گھن گھندے ہن ...... تے اوہ ہیسا بن کھڑ تھیندا ہا ...... پر جیڑھا اوکوں ...... اگوں تے ...... پیا اگوں تے تھیوں کیتے ایا ہے دھکے ڈیندا ہا ...... اوکوں اوہ ویلہا یاد آیا ...... جیڑھے ویلے اوہ اپنے جیڑے دا آکھیا من انہاں دے گھیرے وچوں نکل آیا ...... تے ڈو ہتھیں وچہ آ اوہ ہیں کیس دے ٹک نال لگیا ہا ...... اوہی ویلے ...... تے وت ...... وت ...... اوہ تلے ان ڈھا ہا ...... اچانک توں جھکا کھی ان پیا ہا ...... اپنی جاہ وچا بیٹھا ہا ...... اوکوں ایویں لگیا ہا ...... جیویں اوندی شاہی کھسیج گئی ہووے ...... "ہوا گھل پئی ...... تے اوہ بیرو راتا کھسکدا کھسکدا اٹر پیا ...... تے اوہی لحظے ...... اوندا جیڑا دی اوں توں اج تھی گیا ...... پر تن ...... ہن ...... اوہ اپنی سوچ وچ ان ڈٹھے سمندر کوں جھاگ ول آیا ...... اوہ ٹو بھے دے کنڈے تے مسکدا کھڑا ہا جیڑا لہراں ترے کریندا ہوئے ہوئے پڈ دا ویندا ہا ...... اوں اکھیں نوٹ گھدیاں تے کنڈو لاٹر پیا ...... اوکوں ایویں لگا جیویں ...... اوندا سینہ بھر بھر اٹھی گیا ہووے ...... ڈھیر ڑن اوندے کیتے گھاٹے دا سبب بنیا ہا ...... اوہ بہہ گیا ...... مگر ہن اوکوں آپ کوں جلین نہ آندا پیا ہا ...... اوہ چوچوتے ڈامعندا ہا ...... تے ڈھ ڈھ

تے چوڑاہا .... جھیکڑ اوندے پاہیں شل تھی گیاں .... اوندیاں جنگھاں
دِسم گیاں تے اوں سِر سَٹ ڈِتا ...... تے وت اوہ ہوے ..... ہوے
...... مک گیا ...... !

ہوا گھلی .... تاں اوندا بھر بھرا گیا .... ہواکوں ترس آیا
تے اوں اوکوں چِن بچیں وڈے اڈے پور ڈِتا ......
کہیں غیبی طاقت اوکوں ڈِک گھدا ...... تے وت او بس ودھدا
گیا ...... اسمان نے وی ایں تے احتجاج کیتا .... گجکیا
...... تے وت وس پیا ...... بجوں اوندی گلہ توں وہ پٹے .....
لحظہ کِن مِن لگی رہی ۔ تے وت دھپ نکل آئی .... !

چپکی چلدی رہی ..... چپکی دا مُڈھ بھر دا رہیا ...... تے اوندا ابھرا
ہویا سینہ اپنے رنگ تے آون شروع تھی گیا .... جاہ جاہ تے پڑے
اوندے ٹوٹیاں نے پہلے اپنے سِر کڈھے ...... وت نِچی باہر کڈھ
اڈے اڈے ڈِھونیں ...... جیڑھے دیلھے کوئی ڈر بھو نہ ڈِٹیا .....
تاں ہکے ٹنگے باہر نکھتے آئے ...... انہیں لال گلابی چوڑے پاتے ہوئے
ہِن ۔ تے کہیں شئے تے چوڑے ودے ہِن .... !

ہوا دی سرانک گئی ہئی ..... لڑی گھلی ..... تاں لال گلابی چوڑے
دی مستی دی وجہ آ گئے ...... تے اوہی لحظہ خوشبو کھنڈ گئی ....
خوشبو کھنڈی تاں لمبے لمبے زباناں آئے وی جاگ پئے .... پر جیڑھے دیلھے
انہیں کوں پتہ لگا ۔ جو جیڑا امر مٹ گئے .... تاں انہیں ڈُھل گُس ڈِکھلائی
...... تے وت ...... کھلاندی مہکار ...... چار چو دھار دِل کھنڈ گئی .... !

سُکا ٹُکر بُکھیاں اکھیں

ہک واری اوں وت دید بھنوائی ...... اوندی اکھ چار چودھار ڈیہدی
پئی ہئی ...... جگرا تے دی ماری اکھ نوٹیندی تے ول ...... بھلیندی رہی
...... تے او بھنوالی مار مار ..... ڈیہدا رہیا ..... اوندے ایڈ دکیڈ
کجھ نہ ہا ...... جھٹ گذرن دے بعد اوندے اکھیں اگوں تارے نچن لگے
...... او ڈیہدا رہیا ...... تارے نچدے تے جھمریندے رہے ......
لحظ جھمر تاڑی بلگی رہی ...... تے اداکھیں بھلیند انٹیدا رہیا
وت اوندیاں اکھیں پنج گیاں ...... تے اوں ڈٹھا ......
اوندے سارے سنگتی سلکدے ..... ڈسکدے ..... سنگر دے پاے کنول
مردے آیئن ..... انہیں دے ڈھڈ دھ تاڑے نال لگے ہوئیں ......
انہیں ہتھیں وچہ سُکے ٹکر دالپ لپ چاتا ہویا ہے ..... تے وت اوں
...... جو اوندا باسنگتی ..... بھنوائی کھا ڈھ پیا ..... تے سکی رو

دے لپ وچ اوندے ہتھوں نکلݨ دی کیتی ئے ...... اوندے ٻنہیں سنگتیں
تھولی جھیں دیر تت تیت ...... کینی ...... تے شودا آکھ ...... سکی روٹی
دا لپ منہ وچ چا پاتو نے ...... ایں ڳالھوں جو سن اد ...... وی اوندے
آلی کار بھنوالی کھا ڈھ پوون تے لپ ہتھوں نکل ونڄے ...... او ڈپدا اوہا
...... اپنا مندے منہ وٹیندے رہے ...... انہاں دے تارے نال لڳے ڈھڈ
گڑ گڑ ...... کریندے رہے ...... جیویں جو دھاڑ پٹاڑ پئے کریندے ہوون
...... پر اوں لپ کوں ٹک ٹک تے رڑکی ویندے ہن ...... تے چھتن
دی کوشت پئے کریندے ہن ...... کجھ دیر بعد انہاں ساریاں اپنا اپنا
...... لپ مکا گھدا ...... تے انہاں دیاں پوتھیاں نے اتے تلے
آدنا نجتا ...... بند کر ڈتا ...... انہاں ڈھڈ تے ہتھ پھیرتے ......
ہک ڈکار ڈتا ...... تے وت ...... ڳدھاں آلی کار ہوئیں تے لیٹ ار گرتج
ہم پئے ...... جھٹ لنگھیا تاں انہاں دی دھاڑ پٹاڑ سنی ...... تے ......
وت ...... سارے ہک ہک کرتے لیڈے گئے ...... اوکوں اپنے سنگتیاں
دے نکھڑیجݨ دا ڈاھڈا ڈکھ ہا ...... پر ہݨ ...... اوندے اپنے اتے ہݨ آئی
ہئی ...... تے اوں بھنوالی کھا ...... ڈھݨ آلا ہا ...... جو ...... اوکوں
اپنے پہلے سنگتی دے ہتھوں ڈیٹھے سکے ٹکر دا خیال آیا ...... تے وں اوں
اکھیاں بھال ڈتیاں۔

ہݨ او سکے ٹکر دی ڳول وچ ہا ...... تے ایڈو کیڈو دیدیا بھنویدا ہا
...... اوندیاں بکھیاں اکھیں کہیں شے دی ڳول وچ ہن۔ ابڑ غت اوں ہک
رِگل گگرہ کوں ڈٹھا ...... جیڑھا کہیں سنے دنیاں کشتی گھیڈدا پیا ہا ......

..... او سمجھ گیا .... جو سُکا ٹکر .... ایندی نگی وچوں نہ پیا لنگھدا ہوسی
اوں چھک تے ماریا .... مگر .... سکے ٹکر دا لپ ..... چھوڑ ....
ٹونکدا ہویا بھج گیا .... ! او گسکیندا گسکیندا ٹکر توفی اپڑیا ..... تے دت
او آپ تڑاپی وچہ پے گیا ...... کیوں جو اوندے نگستیاں دا حشر اوندے
سامنے ہا .... او ویلیے دے ادھوانڑا انج پا تھاریہا .... تے اوندیاں
بکھیاں اکھیں .... سُکا ٹکر ڈیہدیاں رہیاں .... چھیکڑ اوں اکھیں
نوٹ گھدیاں تے زور دے .... ساہ گھنڑ پے گیا ....
پر جبر ٹا جے ویلیے اوندے زور دا گرڈکار ماریا ...... تاں ...... اوں
اکھیں بھال سُکا ٹکر کھاوڑ ...... شروع کر ڈِتا ..... !

ٹھنڈی روٹی

اوں ہوٹھیں تے زبان پھیری ...... تے وت اوں شدت کیتی ..... کیوں
جو اوندے ہوٹھیں تے جیڑھے سکے کھرنڈ جمے کھڑے ہن ...... اُنہیں دے
ہکش نال اوندی جبھ کوں غشی پڑھتی ہئی ...... اوندے بکھدیاں اکھیں
جیڑھے مُکے ٹکر دِ دیکھیاں ہویاں ہوندیاں ہن ...... ہُن انہیں وچ ٹھنڈی روٹی
دے خواب ہن ...... اوں سُکے ٹکر داپ بھکا گھتیا ...... تے اوں ویلھے توٹی
بکھا رہون دا فیصلہ کر گھدا ...... جیں ویلھے تونی تتی تتی ٹھنڈی روٹی چنگیر
وچ پا اوندے سامنے نہ رکھ ڈِتی ہووے ......
اوڑدا رہیا ...... اوں ڈٹھا ...... اوندے نال آپس سکے ٹکر داپیس
چا گھدا ہا ...... تے پانی وچ بوڑ بوڑ ...... کڑ کڑ ...... لُٹی تے چھیندے پئے
ہن ...... اوں اکھیں نوٹ گھدیاں تے ٹُردا گیا ...... راہ ویندیں اوکوں
ٹھڈا آیا ...... تے اوں اکھ بھال ڈِتی ...... ساوا ملک پُھپی ہئی ......
تے روڑے وٹے شروع تھی گئے ہن ...... اوندے کیتیں ٹُرن اگیں کنیں دی

بیا مشکل تھی گیا ...... ہک واری تاں اوکوں مجھ کجھ سیلا ڈسیا ......
تے اوں نیلے آسمان دی وٹپ، وچہ ...... ہائے اللہ کیتی تے لیٹ پیا
...... لحظہ زور زور دے ساہ گھدونیں ...... تازی وا ڈھڈھ وچہ ہئی
تاں ...... اونکوں اگوں تے ٹرن دی طاقت مل گئی ...... او ڈھندا پوندا ....
ٹرداہی اگیا ...... اگوں تے ...... بیا اگوں تے ...... تے ول اوں کوں
ریت دے چھوٹے چھوٹے گھردندیاں کنوں پرے سیمنٹ دا بنیا ہک وڈا سارا
گھر ڈسیا ...... او اوندے نیڑے ہیا ...... کوئی اکھڑ کا ئیس ......
ہک بال نکھتا ...... اوں کجھ آکھنا چاہیا ...... مگر موبوکجھ وی نہ آکھ
سگیا ...... بال سرلدا یا جیویں جو بھو کجھ سمجھ گیا ہووے ...... بال ول گیا
تاں اوکوں چکر آیا ...... تے اوں بھنوالی کھادی ...... تے گندھی نال
ہلہاواں ڈھہ پیا ......!
کجھ دیر بعد بال کجھ چیاتے ولیا ...... تاں ...... اوندے اکھیں وچہ
دی چمک آگئی ...... بال ہتھ کھولیا ...... اوندے ہتھ وچہ پردھی
روٹی دا ہکیس ہا ...... بال نے او ہکیس اوں کوں پکڑا ہو ہا بند چاکیتا ..
...... اوں کوں کاوڑ لگی ...... تے اوندی بچی دیاں رگاں کھنچ گیاں ......
بکھیاں اکھیں وچہ زنتاجن بھرتیج ہئی ...... تے او کھڑا تھی گیا ......
وت اگوں ٹرن گیتے ......!
پندھ وت شروع تھی گیا ...... او ہے اوچ ...... جھک ...... اوہے
کچے ...... پکے رستے ...... تے وت او ہک آبادی وچہ ونج پجا ...... ہک
مکان دے پاسے کنیں گھا دا پلاٹ ہا ...... جتھاں ہک بندہ کرسی میز

سٹ ...... ٹھنڈا ٹکر پیا کھمدا ہا ...... تے تلے ہک بُلٹیر کتا ...... اندو بکھیاں اکھیں ڈیہدا بیٹھا ہا .... اوں سوچیا ...... جو اوہ وی کتے دے نال ونج بَا ہوے ...... بالکل ہوندے آلی کار ڈو ہتھیں تے بہہ .... پوچھڑ ہلاوے ...... کجھ دیر بعد اوں بندے کتے کوں ڈٹھا ...... تے وت ہک ٹھنڈی روٹی چا اوندو بھکایوس ۔ کتے او کوں کھاوݨ کیتے منہ کھولیا ...... ابڑ عنت ...... اوں وِدھڑپ مار ...... ٹھنڈھی روٹی ایویں چاتی ...... جو جیویں او ہوندو پٹی گئی ہئی ...... کتے اونکوں روٹی چیندا ڈِٹھا ...... تاں وت پہلے آلی کار اوں بندے دو ڈیکھیں بہہ گیا ...... جیویں جو اوں کوں ٹھنڈی روٹی کھاوݨ دی اجازت ڈے ڈتی ہووس ...... اوں ...... جیڑھا نجاݨ کڈݨ کنوں ٹھنڈی روٹی دے خواب ویدا ڈیہدا ہا ...... تے اپݨیاں سنگتیاں کوں ٹُکا ٹُکر رڑ کیندا ڈیکھ وی پیلو اں لنگھ آیا ہا ...... جلدی جلدی گھراں بھن بھن منہ وچہ تُن دی گیتی ...... چھیکڑی گھراں تے ہوندے ڈُھدڑھ وچہ زور دا درد تھیا ...... تے او گُڈھساں لٹیݨ مارݨ پے گیا ...... تے او بندہ جیڑھا ایہہ سب کجھ کافی دیر دا ڈیہدا پیا ہا ...... کھلݨ پے گیا ...... کیوں جو اوں کوں پتہ ہا ...... کہ ٹُکا ٹُکر کھاوݨ آلیاں کوں ...... ٹھنڈی روٹی نہیں پچدی ......!

ہک تے چار تے پنج

او اج .... آندا ...... پئے ...... !

کون آندا پئے .... ارم ...... ؟

او جیہڑا میڈے ساہویں وچ وسدے جیندی .... میں دیوانی آں

جیندے باجھ میڈا جیون کوڑ ہے۔ او ...... شہزادہ ہے ......

شہر پ دا .... عشق دا .... جیندا سوہناں مکھڑا نہ ڈیکھاں

تاں .... تڑپ تڑپ تے .... ٹک ونجاں .... او ....

مکھڑا جیہڑا الکھیں وچہ اوندی سنجاݨ کر دیندے ..... تے .... !

سیں جناب سیں .... ہن میڈی وی سنو ..... !

فرماؤ .... رضیہ سلطانہ صاحبہ ...... !

اج .... او .... وی آندا پئے ...... "

او کون .... ؟

او ہو......... جیہڑا میڈا پیار .... میڈا غمخوار......... میڈا دلدار ....

من ٹھار تے .... !

ایں سمجھ گئی ہاں .... او گھن شیریں دی آندی پئی ہے ....

خیر ہووے شالا .... اَج تاں ... بجدی ہی پئی ہی ...... کھیڈ دی ....

کُدّ دی ..... ہسدی .... ٹاہکدی .... پئی آندی ہے

ہاں گھِنو .... لڈو کھاؤ .... !

لڈو .... پر کیہ واسطے .... ؟

اَج میڈا ...... او .... پیا آندے

او .... ؟ .... او کیا ہے .... ؟

او ...... جیہڑا میڈی حیاتی دی پونجی اے ...... او پونجی ...... جیہڑی ایں اپنے نال وانج کر تے کٹھی کیتی ہے ۔ تے ہُن ایہہ وانج ملدا پئے ...... اَج او آندا پئے

ہائے اللہ ..... ایہہ کیا چکر ہے .... رضیہ وادی اَج او ..... پیا آندا ہے ۔ ...... تیڈا او وی ...... تے میڈا او وی .... ہوسٹل دے ہکے کوٹھے اَج راہندے ہوئیں وی اساں اَج تونڑیں ہک بئے دے رازیں توں انجان ہائیں ... ایں .... رضیہ .... شیریں ..... تے دیبا ... چار ایہو جیہاں تھنبیاں ہن ۔ جیہڑیاں ہکی چھت تلے رہندیاں ہن ....

ہا .... ارم .... پر ایہہ تھنبیاں اپنیاں جاہیں تے جمیاں کھڑن ایویں جو ..... ہک بئے دے نیڑے تھیاں تاں چھت ڈھ پوسی تے ایہہ

اوندے تلے ڈیبج ویسن ..؟

کون ڈیبج ویسن .... بھلا........ ؟

اساڈی گالھ تھیندی پئی اے ..... ڈیبا بھین ۔ اج میڈا ۔ ارم دا تے شیریں دا اوپیا آندے ۔ ..... تے اج توڑیں اساں ہک بئے کولوں ایہہ گالھ لکائی رکھی ہے ۔ جو اساڈے دی ..... او ہے ..... تے ایویں لکائی رکھی ہے جو ڈسیوسے تاں بدنام تھی ویسوں ..... پر توں ایہہ پاگلیں آل کار کیا پئی پچھیندیں ...... ؟

ہیں .... ایہہ پئی پچھیندی آں جو اج میڈا دی تاں او آندا پئے .....

واہ بھئی واہ ...... چھوریں عجب اتفاق ہے ۔ اچھا ہن ساریاں اپنے اپنے اودا التعارف کراوٗ

میں شیریں دی ایں تجویز نال اتفاق کریندی ہاں

چنگاں ...... تے پہلے تساں چا کراوٗ

میڈا او ہک شاعر ہے ۔ وڈا ..... مشہور شاعر ..... اوندا ہک مجموعہ وی چھپیا ہا ۔ "ہکی پھل تھیواں پتھریں دے" میں اوں کوں ڈٹھا ۔ کائینی ہی ..... ہا ..... اوندے خط تاں آندے رہن ..... تے ..... اج او آپ پیا آندے سنن آئے سنگتا نیو ! ایہہ ہن سیئن ڈیبا خانم ہوریں ۔ تے ہن میں زحمت ڈیسیاں سیئن شیریں کوں ۔

میڈا ...... او ..... ہک مزاح نگار ہے ۔ پر او وڈا سنجیدہ ہے ۔ اوندی ہک کتاب وی ہے ۔ "منہ ڈکھالی" ...... میڈی وی اوندے نال خطیں دے ذریعے تاں جان سنجان ہے ۔ پر اوں کوں ڈٹھا کائینی ہم ...... اج آسی تاں

ݙیکھ گھنساں .... اڄ او میکوں "صنم ہوٹل" ...... اڄ شامی پنج وجے تے پتالیہ منٹاں تے ملسی ۔ تے ہݨ سئیں رضیہ ہوتی

میݙا او ...... ہک افسانہ نگار ہے ...... تساں اوندا ہک افسانوی مجموعہ ݙٹھم جاگدیں خواب" پڑھیا ہوسی .... تہاکوں تاں پتہ ہوسی ...... جو ایں وی افسانے لکھدی رہندی آں ...... ہک ݙینہہ میکوں اوندا خط ملیا ۔ تے دل اساں ہک ٻئے دے لکھݨ کنوں متاثر تھیوسے ۔ تے ہک ٻئے نال پیار کرݨ لگ پیوسے .... پر اتفاق دی گالھ ایہ ہے .... جو اساں وی اڄ تونڑیں ہک ٻئے کوں کائنی مل سگیئے ۔ تے اڄ او میکوں ملݨ کیتے صنم ہوٹل اڄ شامی چھی وجے دے نیڑے آسی

چنگا بھئی .... باقی ڳالھیں پچھوں تاں سنو ...... !

میݙا .... او وی ادب نال تعلق رکھیندے ۔ شیت اساں ساریاں دے لیکھ اڄ شاعر تے ادیب ہی لکھے کھڑن ۔ ...... میݙا او مقالہ نگار ہے اوندا ہک مقالہ مشہور تھیا ہا ...... "ساݙا ادب تے طوائف" ...... میݙا او میکوں اوں ویلے ملیا ...... جیݙاں کلہپ دا نانگ میکوں ݙکھیں وات پیندا غمیں دے جھلیں وچ سٹیندا ...... تے روے ݙیندا ہا ۔ اوندا خط پڑھیوم ۔ تاں خوشیاندی ڳنڈھڑی بدھ گھدم ...... تے اڄ تاں او آندا دی پئے ۔ پر میکوں سمجھ نی آتی ۔ جو ہک تاں ساریاں دے او آندے ای اوں وچ ہیں ۔ چلو خیر ہے

...... ݙٹھا ویسی دیبا ...... ویلھا کیا تھئے ...... ؟

پنج تھیوݨ آلے ہن ......

ٹھیک ہے وت تیار تھیوو ...... کٹھے چلدے ہیں

رت وچ آئے ہن ۔ اساں وچوں کہیں دا ''او'' نہیں آیا .... کجھ سمجھ نی آندی .... جو ارشد نال کیا بنی .... ؟

ارشد نال .... ؟

ہا .... ہا .... ارشد نال .... پر تساں سارے کٹھے کیوں ہچک پئے وے

ایہہ ہک پئے کوں کیوں پئے ڈیہدے ہو .... ؟

میڈے او داناں وی ارشد ہے .... !

تے میڈے .... دادی .... !

ارم .... تیڈے اودا کیا ناں ہے .... ؟

''ارشد''

ایہہ کیا مذاق ہے .... ؟

کیا گالھ ہے بیرا .... ؟

بی بی جی ! ارم ۔ رضیہ ۔ شیریں ..... تے دیبا تہاڈا ناں ہے .... ؟

ہا ..... ہا ..... کیا گالھ ہے ..... ؟

ہک چھوہر تہاڈے ناں ایہہ رقعہ ڈے گئی ہے

چھوہر .... رقعہ .... ؟ ...... اور سے ڈے .... !

میکوں ڈے بیلے !

صبر کر ساریاں کوں سنڑیندی ہاں ....

میڈیاں سنگتانیو .... !

سلام تھیوے .... !

پیار تے محبت جاگدیں ڈٹھے خواب دے سوا کجھ نہیں ..... جیکوں بچایاں دے تیز چھوے کھنڈ پنڈ اڈیندن ..... تے بندے کوں مجھیندا کر دل کوں ٹکور کرݨ تے ..... چپ دا روزہ رکھݨ تے مجبور کر ڈیندے ...... ایہ وڈائی وی تھنبی کس تے سوئی آئی کار ہے۔

تساں آکھسو جو ارشد کوجھا ہے ...... ایہ گالھ کائنی .... ارشد جو کجھ ہے۔ تہاڈے اپنے وچ ہے۔ حرف او نکوں تہاں دی لوڑ ہے ارم دا ...... ا ...... رضیہ دا ...... ر ...... شیریں دا ...... ش تے دیبا دا ...... د ...... کٹھا چا کرو ...... تاں ...... ارشد بݨ ویسی جیکوں تساں پیار کریندے وے۔ ہݨ تساں ایہ پیار آپت وچ ونڈ گھنو۔ ایہا میڈی خواہش ہے ..... چارے ہکی جاہ تے رہ تے وی ہک نوے تھئے بلکہ ہک ہے کوں بھیندے رہ گئے ہو ...... جیڑھا تہاڈے اپنے وچ ہے ...... آؤ ...... ہݨ میں بچیں کوں گل نال لا گھنا ...... جو چار تے ہک پنج تھی ونجوں ...... تے پنج تھی تے ہک بݨ ونجوں۔

تہاکوں ملاوݨ کیتے میکوں جیڑھا ڈرامہ کھیڈݨاں پئے۔ امید ہے تساں میکوں محسوس نہ کریسو۔ کیوں جو جیتھاں شعبان دی چار ہے۔ اتھاں اپریل دی ہک ڈی ہے ...... تے ...... آؤ ہݨ میں تساکوں ڈساواں ...... جو میں کون ہاں ...... تے سنو میں وی تہاڈے وچ موجود ہاں .... ارم دا "م" ... رضیہ دی ... "ی" ... شیریں ... "ن" ... تے دیبا ... دا "ا" ... ملاؤ۔ تاں تہاڈی ذہیں سنگتا تی دا ناں بنسی۔ ہݨ اٹھو ... تے ہوسل دل آؤ ... تاں جو اساں پنج ہک تھی ونجوں ... تہاڈی خیر خواہ ... مینا

میڈی بُھل

وزیری...... جیڑھی میڈی محبت ہئی...... جیکوں ویں پیار کریندا
ہم...... پیار جیہڑا ابدی تے ازلی جذبہ ہے۔ جیندا یار دے حصول اچ
ناکامی نال کوئی سانجھ کائینی۔ جیہڑا ہوس کنوں پاک ہے...... پیار
...... جیہڑا بدن دی بھاہ نہیں۔ جو یار دے میل دی شرادت نال وسم دیجے
پیار کرن آلے کڈاہیں ہک بئے دے سامنے پاکیزگی دے گوڑے دعدے نہیں
کریندے۔ تے نال سفلی جذبات کنوں مار کھاندن...... پر میڈے پیار نے
...... میڈی وزیری نے تاں سفلی جذبات دی چھال اگوں اخلاق و کردار تے
شرافت دے سارے پنہاں کوں ریت دی کندھ سمجھ ڈھا چھوڑیا۔
وزیری دے سنہرے ایڈو کیڈو دی وتیاندے نینگریں اچ ہک ہالچل
مچا ڈتی ہئی۔ او ہک گڈی آلی کار ہئی۔ چینی دی مورت...... ٹردی تاں
اوندی ٹور نال پریں دا نشان دی بھوئیں تے ہنا لگدا...... سرمے گھیاں

اکھیں ایہو جہیں گناہ دا سڈا ڈیندیاں ہن۔ جیں کنوں چنگے ثواب دا
خیال وی ذہن وچ نہ آندا ہا......... پر....... ہالی او مشوم ہی۔ بارھاں تیرھاں
سال دی چھوہر...... شباب نے آون دے سینہے گھل ڈتے ہن۔ تے او ہک
بے فکر چھوہر کنوں...... سنتہپ کنوں بھری ہوئی الہڑ جٹی بن بندی پئی۔
..... پر ..... او ہالی اینویں محسوس کریندی پئی۔ جیویں چپ چپاتے لحظے اتے
کھتوں پروں توتیاں واجیاں دی اڈردی ہوئی کنسو سنیج پئی دے...... ہالی
او اشاریں دا مطبل نہ سمجھدی ہئی..... پر ایہہ میڈی بھل ہئی۔
اوندی اٹھان چنگی ہئی۔ اوندا ہک بھریا بالغ تربیت دا جسم ہا۔ اوندے
سنتہپ کوں پنجاب دے رنگ تے وسیبی وایا نے قیامت بنا ڈتا ہا..... تے
او بارہاں سالاں دی نازک جہیں کامنی چھوہر...... جیندے شرمیلیاں
بڈیاں اکھیں وچ سچے موتی جگمگاندے ہن۔ جیندے متھے تے تاریاں دی حیا
چمکدی ہئی۔ جیندے گلہیں تے لاٹاں بلدیاں ہن۔ جیندے انار دے کلیاں آلی
کار ہوٹھیں تے تکھیں گلابیں دی نتا جن صدقے گھولے تھیندی ہئی۔ جیندے
کالے تے گھاٹے والیں اتے رات ان بکھدی ہئی...... اوں چھوہر تے جوانی
بوہا تروڑ تے لنگھ آئی ہئی۔ اوندے جسم دے بوٹیاں کوں وی بندیں دیر نہ لگی ہئی
تے جیڑھے ویلھے ایہ ون پھل ڈیون لگے۔ تاں وستی دے گھبرواں کوں انہیں پھلیں
دے تروڑن دا خیال آیا...... تے میں ایہو سمجھیندا رہیم۔ جو شیت ہالی پور
کچا ہے۔ پر ایہہ میڈی بھل ہئی.....
بندہ بشر ایں تماشے دی جاہ تے کیا کیا ون وٹیندے۔ کیہو کیہو
جہیں رنگ اپنیندے...... تے..... کیا کنوں کیا تھی..... کتھوں کوں

کتھاں ...... تیج ویندے ۔ اوندے اتے تحت الثریٰ دے جھکاٹیاں تے
اندھیارے دی ہن ۔ تے ماورائی وسعتاں دے ددھیادی ۔ چنگے ۔ مندے
مشاہدے ۔ تجربے ۔ رحمتاں ۔ نفرتاں ۔ کامیابی تے ناکامی بندے دے نال نال
بگیاں ایہہ چھوٹیاں چھوٹیاں حقیقتاں کیجھیں کیجھیں قصے کہانیاں جاپدن ۔ میڈے
نال وی ایہو تھیا ۔ جو میں اڈ دی اڈ دی سنی ۔ جو وزیری گانوں تے خیرد
نال پھیٹی ہوئی اے ۔ میں توجہ نہ ڈتی ۔ کیوں جو ایہہ زمانے دی عادت ہے ۔
ہر کہیں دے پچھوں کوئی نہ کوئی گالھ لائی رکھدے ...... ول ...... کجھ
ڈینہاں بعد میں سنیا جو کرموں تے رحیموں آدوں وی آدوں وٹ دا پھل جھکھی ودن ۔ میں
دل وچ ایہو بچیندا رہیم ۔ جو ایہہ کوڑ ہے ۔ او تاں ہالی معصوم ہے ۔ پر ایہہ میڈی بھل ہی
کنڑ تمیں دے اکھیں دے ڈٹھے ہن ۔ میں سکے گوہیں دا دھواں لائی بیٹھا
ہم ۔ جو بکھ ہوون ۔ تاں جو حقے دے بک ڈو سوٹے لا دا لگم دو ڈر ہودا اں ۔
وزیری دے ماپیو کنڑ کہیں کمیں پچھیں بے کھوہ تے گئے ہن ۔ تے وزیری کوں اپنی
بڈھڑی ڈاڈی کول چھوڑ گئے ہن ۔ میں حقے دے پھل اتے بھاہ رکھیندا پیا
ہم ۔ جو کملا گڈاہوں ہو گدا آسا گدا ان وڑیا ۔ یار ڈھولن جلدی چل
پر کتھاں ...... میں پچھیا
جلیس تاں ...... اوں آکھیا
تے میں جتی پا اوندے نال ٹر پیم ۔ او میکوں وزیری دے گھر دو چھکی ویندا
ہا ۔ میں حیران ہم ۔ جو پتہ نہیں کیا گالھ ہے ۔ جاں اتھاں پجوسے تاں وادیھا
مچھیں تے ہتھ پھیریندا کوٹھے اچوں نکھتا ۔ اسا ڈو ڈیکھ مسکیا تے آکھیس ۔ اوں ڈی
کوں ساہ تاں گھنن ڈیوہا ۔ میں کجھ سمجھیم تے کجھ نہ سمجھیم ۔ جلدی نال اندر وڑ یا گیم

تے جو ڈٹھم ۔ او ڈساون جو گا کائینی ۔ وزیری دے لیرے کھنڈے پئے
پے ہن ۔ تے او زور زور دے ساہ گھندی پئی ہئی ۔ میکوں الویں لگیا
جو میڈے اتے پہاڑان ڈھن ۔ تے اوندے وچہ میڈا پیار دبیج گئے ہیں
اوں کوں کڈھن دی بہوں کوشت کیتی ۔ پر ادا جھاں پیا ہتھا ۔ جو تڑپ
تڑپ تے مک گیا .... تے .... ول میں اٹھوں بھج ہیم .... پر
میڈے کنیں ہک آواز پئی ۔ جو ڈھولن رائیں آویں ۔

میں اٹھوں بھج گھر آ ئیم ۔ تے کھٹ تے ڈھ پئیم ۔ تے اتج دی
ایں ہوون دا خود کوں یقین ڈیواون دی کوشت اتج لگ گئیم ۔ عقل
آہدی ہئی ۔ جو لوکیں دی آکھی ٹھیک ہے ۔ پر دل نہ منیدا ہا ۔ میں ادھوانڑیں
اتج پیا ہتھا ۔ نجان جو کیڑھے ویلے جا گیوم ۔ تے اٹھی تے ٹر پیوم ۔ کیوں جو
اتج میڈی بھل میڈے کیتے ایہو جیہاں عذاب بن گئی ہئی ۔ جیکوں وزیری
ہی مکا سگدی ہئی ۔

وزیری دے گھر پجوم ۔ تاں او مدی ڈاڈی گھوڑے وتیح تے ستی
پئی ہئی ۔ تے زور زور دے گھراٹے پئی مریندی ہئی ۔ تے وزیری ....
او ہالی توڑی جاگدی پئی ہئی ۔ او کندھی دے اوے وچہ الویں تھئی پئی ہئی
جو جیویں جاگدیں خواب پئی ڈیہدی ہووے ۔ وزیری میکوں ڈٹھا ۔ تاں سک
تے بوچھن منہ تے چا ہیٹوس ۔ تے سدھی لیٹ گئی ۔ میں آپ ٹر ائی
جو اٹھوں بھج دنجاں ...... تے ایہہ جھٹ میڈے دماغ اتج آئی جو اتج
وی بھج گیوں تاں ایہہ تیڈی ودی بھل ہوسی ۔ تے ول وزیری بوچھن کوں
منہ توں تھولا کجھ کایا ۔ تے وڈے بزاری ون وتج ڈھوس تے سرنال

ہوئے جہیں اشارت ڈے مسکدی ولا مُنہ تے بوچھن چا سیٹوس ......
اوندے ہوچھن میڈے دل وچ اوندے خلاف نفرت ای نفرت بھر ڈتی
.... پر میڈی ایہہ نفرت لحظے کھن دی ہئی۔ ڈوجھے لحظے اونکوں ایں
حال اچ تساڈ ڈیکھ میکوں ایویں لگیا .... جو کوئی میڈے دل اچ مٹھیاں
مٹھیاں چونڈھیاں پیا پیندا ہووے۔ تے .... ولا میں وزیری کوں
گل لا تے پھٹکدے باہیں دا سکون لبھ گدھا .... تے ول میڈے
دراہیں دی تریھ کھول میڈا اشکا سنگھ ساوا تھیون لگا۔ تے سمندر دیاں
لہراں ہوئے ہوئے سُکے صحرا دو ودھیاں .... ول ...... ول جوار بھاٹے
دی حالت تھئی۔ تے سمندر دیاں چھولیاں پکے لنگیں سر خود تھکے ہک ہے
کوں دھکے ڈیندیاں ہوٹیاں تے سکے صحرا دی ریت اپنی جھکاتیاں اچ
پورن لگیاں .... پروں وڈے وڈے پہاڑاں اندر برکدا ہویا لاوا
انگارے تے ششتونگڑیاں چھوڑیندا وہسا ...... تے پہاڑیں دیاں ڈیاں
چوٹیاں کوں چھوڑ اندھارے تے ڈر الکے کھنڈراں اچ کھنڈن پئے گیا
.... سوہنیاں تے ساویاں وادیاں ...... تے جنگلیں دیاں پیار
بھریاں جائیں۔ فجر دے سوہنے تے شام دے من موہنے نظارے .....
گھپ اندھیاریاں اچ ڈبن لگے۔ ..... تے ...... ول ...... دل ....
...... سمندر دے سر خود چھولیاں سُکے صحرا دے سینے تے دم تروڑ ڈتا

چھیکڑی خط

جیوں ہی میں فرسٹ کلاس دے ڈبے وچہ وڑیوم۔ تے اپنی جاہ تے بہہ گیوم۔ تاں میڈی نظر سامنے بیٹھے ہوئے ڈُو چھوریں تے پئی۔ اوہ ترھساں چوڑاں ورھیاندی کچی کلی ہئی...... اوندے بدن دی رنگت وچہ غلابی کھتے سنہری رنگ دا سوہنا میل ہا۔ تے صورت دے نقوش ایجہیں موہنے جو خدا ایس دی کاریگری دا مثالی نمونہ نظر آندی ہئی۔ اوہ سوہنی ہئی۔ اوہ سنہرپ جیہڑا اپھل دے کلیاں وچہ ہوندے۔ نہ لالے دی رنگا رنگی وچہ...... اوندے اکھیں وچہ مستی ہوئی.... او مستی جیہڑی نرگس دے خمار وچہ ہوندی ہے۔ نہ چندر دی چاننی وچہ..... اوندے ہوٹھیں دی نرمی ایویں ہئی.... جیہڑی خشبو وچہ ہوندی ہے۔ نہ کپاہ دے کولے کولے

پھنبیاں وچہ ...... تے جیہڑے ویلھے اوہ اپنے نال ٻیٹھی انویہہ ویہہ سال
دی چھوہر نال الائی ہئی۔ تاں اوندے الا وچہ میکوں ایہو جہیں سُر
سنڑی۔ جیہڑی ناں تے آبشار دے جھانجھریں وچہ ہوندے۔ تاں دیجلی
دے سریلے تاناں وچہ ...... میں اوکوں ہکا ٹک ݙیہدا رہیوم۔ میکوں ایویں
لگیا جیویں میڈا آئیڈیل میڈے ہووے۔ بلکہ کائینا ..... اوہ ہر وچ جانیدا
ازنوں میڈے نال سانجھ ہا۔ اج خاکی روپ وچہ میڈے سامنے ہئی۔ میں
کافی دیر اوں کوں بت بنیا ہویا ݙیہدا رہیوم۔ تاں اوں وی اپنے چہرے
تے میڈے شوخ نگاہیں دی گرمی محسوس کیتی۔ میں سولہاں ساہاں دا
ہک کھلنڈرا جیہاں چھوار ہم۔ جیں کڈاہیں اپنی ذات بارے وی سنجیدگی
نال نہ سوچیا ہا ...... اوندے بارے وچہ سوچݨ تے مجبور تھیا ہم

گاݙی کوں جھٹکا لگیا۔ منزل اپڑ گئی ہے ...... اوہ اپنی بھیݨ
دے نال خمار کنیں بوجھل بدن نال پچھلیں دی لڑی آلی کار پچکدی لتے
لہندی پئی ہئی۔ میں اوں کوں ݙٹھا۔ اوندی ندھی جوانی دے انگ
انگ وچوں چھلکدا نشہ چھلکدا پیا ہا۔ غلابی غلابی گلھ اوویں رتے تھے ر
ہوئے ہن جیویں خون وہیجن کوں ہووے ...... اوہ تھکی تاں میں وی
انہاں دے پچھوں تھی ہیوم۔ اسٹیشن دے ٻاہروں نکھتے۔ تاں ہک کار
انہاں کوں گفتن کیتے اگوں آئی۔ تے میڈے ݙیہدیں ہی ݙیہدیں
شہر دے ہنگامیاں وچہ گم تھی گئی۔ میں بے وقوفاں آلی کار کھڑا منہ
ݙیہدا رہ گیم۔ ایہا ہئی اوندی میڈی پہلی ملاقات۔ ول جھٹ ملاقات دی
ایجہیں حالات وچہ تھئی۔ جو میں ہک واری ولت ݙیہدا ہی رہ گیوم۔

تے میڈی حیاتی میکوں بھن بکھر ویندی لگی ۔ تھیا ایں جو میں بورڈ آف انٹرمیڈیٹ ۔ لاہور دے دفتر کنیں کھڑا ہم ۔ نیڑے لنگھدی ہوئی ہک چھوہر نے میڈے ہتھ وچہ پتہ ڈِتا ۔ تاں آکھیُس ۔ ذرا پڑھ ڈکھاوے میکوں ایویں لگیا ۔ جیویں بھا دے لمبے نکلدے ہوون ۔ میکوں نجانڑ مدھر سُریلے تاناں سُنجیاں ہن ۔ میں اوکوں بکڑیندے ہوئے چونک کرائیں ڈِٹھا ۔ اوہ او ہا ہئی ۔ جیندے وچھوڑے وچہ میں تڑپدا پیا ہم ۔ میکوں ایویں لگیا ۔ جیویں میڈے اکھیں دو کھا کھاندا ہووے ۔ پر ایہہ حقیقت ہئی او ہو گول مٹول جیہاں گلابی مکھڑا ۔ وڈیاں وڈیاں بیدف آلی کار اکھیں اوندے اکھیں وچہ ہیرے بھرے ہوئے ہن ۔ تے او خود سونے دی بنی ہوئی ہئی ۔ اوں میکوں ڈِٹھا ...... اوندے گول گول کالیاں شمور اکھیں پوریاں کُھل گیاں ...... لمبیاں لمبیاں جھالری پلکیاں کھنڈیڑن لگ پیاں ۔ میں ہک واری وت بُت بن اوکوں ڈیکھن لگ پیوم ۔ نجاں کیڑے ویلے اوں میکوں ہیں بکڑایا ۔ شکریہ آکھیس تے جلدی نال باہر نکل ٹیکسی وچہ بہہ لگی گئی ۔ میکوں ہوش آیا ۔ تاں اوں ویلے تونی منظر بدل چکیا ہا ۔ میں پچھوں بھجیوم ۔ ٹیکسی وچہ پچھادی کیتم ۔ مگر اوہ نہ مل سگی ۔ تے میں ناامید تھی گیوم ۔ میں ڈوجھا سنہری موقع وی وِنجا بیٹھا ہم ۔ کافی ڈینہہ سوچیندا رہیم ۔ مگر کوئی تدبیر نہ سُجھی ۔ ہک ڈینہہ امید دی ہلکی جیہیں کرن ڈکھالی ڈِتی تے میں بورڈ دے دفتر وِنج پُجیوم ۔ پُچھیوم کیڑھے امتحان تھیندے پین ۔ پتہ لگیا ایف اے دے ۔ میں اوندے ہتھیں وچہ امتحان وچہ شریک تھیون دے فارم ڈِٹھے ہن ۔ کلرک نال یاری لایم ۔ اوکوں آپنی پچھے دار گالھیں وچہ

پھسا کراہیں آکھیوم ۔ جو کیویں ہک چھوہر ہیں کنیں میڈا شوفر پین گھدا۔ تے میں آیا لھ وچہ گھمن تھل گیاں ۔ بگر کلرک نے افسوس کریندے ہوئے ڈسیا جو داخلہ فارم تاں پرسوں ہی ڈوجھی برانچ وچہ بگے گیُن ۔ میں سمجھ گیوم جو سیٹ ہی ایجھیا ہے ۔ بس صبر کرن تے وچھوڑے دی بھاہ وچہ سڑن تے سڑ سڑ تے سواہ تھیون دے سوا کوئی چارہ کینی ۔ مگر دل ہار منن کیتے تیار نہ ہا ۔ امتحان شروع تھئے تے میں ہر پیپر تے آپنا پورا ڈیہنہ گا لیا ... مگر نتیجہ کجھ دی نہ نکھتا ۔ تے ایں طراحویں اوندے ملن دی امید نہ رہی

گرمیاں دیاں چھٹیاں ہن ۔ سارے گھر آلیں نال میں وی مندڑی گیا ہویا ہم ۔ بگر اتھاں دے ہنگامیاں وچہ شریک تھیون آلہ عاشر تاں مر گیا ہا ہک شام میں کشمیر پوائینٹ آلے پاسے آلے نالے دے کن تے ہک وڈے سارے پتھر تے لیٹیا ڈبدے سجھ دا منظر ڈیہدا پیا ہم ۔ میڈے نال ہی ٹیپ ریکارڈ مکیش دی آواز وچہ درد بھرے گاونے فضا دی جھولی وچہ سٹ ماحول کوں موجھا باندا اتھاں دی وچہ مدد ڈیندا پیا ہا ۔ میڈے اکھیں وچہ نمی ہئی میڈا دل درد کنیں دھڑکدا پیا ہا ۔ تے سینے وچہ درد دی انجانی جہیں لہر اٹھدی پئی ہئی ۔ میں ٹھڈی آہ بھری تے سدھا تھیوم ۔ تاں میڈی نظر کھبے پاسوں بیٹھیاں ہوئیاں ترئے چھوریں تے پئی جیہڑیاں میڈے پاسے منہ کر کے غالباً مکیش دے گاونے ہی سندیاں پیاں ہن ۔ وچلی اوہا ہائی ۔ میں یکدم کھڑا تھی گیوم ۔ اوہ نازک جہیں کامنی چھوہر جیندیاں شرموں بھریاں اکھیں وچہ سچے موتی جگمگاندے پئے ہن ۔ اوہ جیندے متھے تے تاریکیں دی حیا چمکدی پئی ہئی ۔ اوہ جیندے

ڈگھیں تے کنڈن دیکدا پیا ہا۔۔۔۔۔ اوہ جیندے انار دے کلیاں آلی کار ہوٹھیں تے لکھیں عنابیں دی رنتا بخش نشار تھیندی پئی ہئی۔ اوہ جیندے کالے والیں وچ رات آ وسدی ہئی۔۔۔۔ میں اہڑی اوندوں ودھیوم پرجیویں ای ہوندی نگاہ ہیں تے پئی۔۔۔۔۔ اوں اکھیں جھپکائیاں تے وت۔۔۔۔۔ اوہ بچ گئی۔ تے اوندے نال دیاں چھوریں اوکوں۔۔۔۔۔ اڑی۔۔۔۔۔ اڑی میڈ میڈیاں رہ گیاں۔

میں سوچیوم ہا جیکر ایہہ موقع وی ونجا ہیٹھوں۔ تاں وت کڈاہیں وی اوکوں نہ مل سگیسی۔ میں وی انہاں پچھدیاں چھوریں دے پچھوں نچیوم تے چھیکڑ ہوکداسا کرانہاں کوں ہک بنگلے وچ وڑداڈٹھوم۔ سویر ہتی تے ہم اساں نال سانول آلیکر کائیناں۔ گاندا محبت مینس ترسایں اکھیں نال اوندے بوہے تے ترچ گیوم۔۔۔۔۔ تے وت ایہہ میڈا معمول بݨ گیا۔ شیت اوکوں میڈی ایں حرکت دا پتہ لگ گیا ہا۔ جو ہݨ تونی میکوں کوئی نظر نہ آیا ہا۔ ترے ڈینہہ گزرے۔ تے میں سوچیا۔ جو اج گالھ کر کے ہی آساں۔ خواہ نتیجہ کجھ وی نکلے۔ ہتوں تیار تھی سوال جواب بچیندا ہویا کوٹھی دے گیٹ تے پج گیم۔ گھنٹی وجایم۔ ہک پٹھاݨ ماٹ چوکیدار نکھتا۔ تاں میں رعب جھاڑیا۔ جو بی بی جی کوں اطلاع ڈیو۔ جو انہاندا دوست ملݨ کیتے آئے۔

"بی بی جی: تاں ترے ڈینہہ تھیا لگیا گیا ہے۔ کتھاں۔۔۔۔۔؟"
میڈی چیک نکلدے نکلدے رہ گئی۔ کراچی اپݨے گھر۔ تے میں ناکام و نامراد ول آیوم۔ خیر اتنا ضرور تھیا۔ جو ایہہ پتہ لگ گیا۔ جو اوندا گھر کراچی ہے

ماپیو کوں آکھیم ۔ جو کراچی شام کوں ٹرتی ویندا پیاں ۔
تے ایں ویں پورے پندرہ ڈینہ تے پندرہ ہاں ادھیاں راتیں اوکوں
کراچی وچ لبھیندے گذارے ۔ کوئی بازار نہیں چھوڑیا ۔ کوئی سینما
جتھا جو کئی کو ہٹیاں دے اندر وی جھاتی پاتی ۔ مگر نتیجہ کجھ وی نہ نکھتا
اوندا اہر ہر نال تراشیا گیا ۔ چٹا گیر بدن انکھیں اگوں آندا تاں طبیعت
بے چین تھی ویندی ۔ ایہا وجہ ہئی ۔ جو ایف ایس سی نہ تھی سگی ۔ گھر
آلیاں دے سمجھاون تے گھیل گھال تے ایف اے کیتم ۔ تے وت ایں جیندے
رہون دا راز لال پری وچ لبھ گھدا ۔ گھر آلیاں کنوں چوری چوری پی گھندا
تے اوندے یادیں دے ساہ تے حیاتی گذارن دا سامان پیدا کر گھندا ۔ ایویں
ہی بی اے کیتا ۔ مگر دل کوں اطمینان نصیب نہ تھی سگیا ۔ شراب تے لعنت
بھیجی تے سامان بدھ لاہور اور نیٹل کالج یونیورسٹی دے شعبہ اردو وچ داخلہ
گھدا ۔ چھوریاں دے رول نمبر ہک کنیں سو تو ڈیں ہن ۔ تے چھوریں دے سو توں
اتے میڈا رول نمبر ہک سو ہک ہا ۔ پروفیسر سہیل احمد خاں صاحب کلاس گھندے
ہوندے ہن ۔ ہک ڈینہ میں اگلے ڈیسک تے سر نوا ڑی کاپی تے آلٹیاں سدھیاں
لکیراں لیندا بیٹھا ہم ۔ جو سہیل احمد خاں صاحب نے ترسیٹھ جیڑھا چھوریں دا
چھیکڑی رول نمبر ہا ۔ کال کیتا ۔ تے اوندے بعد ہک سو ہک سڈیا ۔ جو میکوں
پچھوں ہک چھیڑ دی آواز آئی ۔ جیڑھی یونیورسٹی وچ داخلے دی رسید
گھدی ۔ تے ناں دے اندراج کیتے آہدی پئی ہئی ۔ میڈے ہتھوں بین
چھٹ کراہیں آپنے فرش تے ڈھن دی اطلاع ڈے چکیا ہا ۔ ۔ ۔ ۔ ۔ اوہی
میکوں ڈٹھا ۔ انج اوندے ڈیکھن دی واری ہئی ۔ اوہ نگدی ۔ ۔ ۔ ۔ ۔

اوہ چینی دی مورت سرے لگیاں بدمست اکھیں نال میڈو ڈیہدی پئی ہئی
میکوں ڈو جہانیں دیاں نعمتاں مل گیاں ہن ۔ میکوں یقین ہا
جو اوہ وی میڈے نال پیار کریندی ہئی ۔ کیوں جو میکوں پتہ ہا کہ
محبت حیاتی وچ ہک وار نی سب کوں آشناک کریندی ہے ۔ لوک
اپنے بھاری پپوٹیاں کوں چنیدن تے محبت کوں پڑھدین ۔ کیوں جو
محبت آپنا کم کر کے رہندی اے ۔ اساڈی اُبت دی ہوسے ہوئے ودھدی رہی
اساں محبت دے لذتیں نال آشنا تھی چکے ہاسے ۔ اتھاں تاں اساں جسم
ہاسے ۔ روحاں تاں پہلے ہی مل چکیاں ہن ۔ دل دی عام خیالات جذبات
تے خواہشات جیڑھے جو ایں فانی جسم دے وچ تحریک پیدا کریندن ۔ سب دے
سب محبت دے مقدس لمبیاں کوں تیز کریندے پئے ہن ۔

ہک ڈینہہ ہک پکی عمر دا بندہ کار تے یونیورسٹی آیا ۔ میڈے
کوں ملوں کار رو کیوس تے میکوں مخاطب کیتوس ۔ میں نزدیک لگا گیم ۔ تاں
پچھیوس جو تیں کیا ڈسا سگدیں ۔ جو اِتھوں دا ماحول کہو جیہاں ہے ۔ میں
آکھیا ۔ میں سمجھیا نئیں ۔ جو تساں کیا پچھنا چاہندے وے ۔ آکھن لگے ۔ ایہو
جو اِتھاں چھوہر چھوریں کٹھے پڑھدین ۔ تعلیم تے تاں ہرج نئیں پوندا ۔ .....
میں آکھیا ۔ واہ سائیں واہ بالکل بکواس ماحول ہے ۔ شریف چھوریں
دی تاں اِتھاں جاہ کائینی ۔ ایں تے انہاں آکھیا ۔ جو کجھ تاں ایہو جیہاں ہوسن
جیڑھیاں ایں ماحول دا اشارہ گھندیاں ہوسن ۔ میں آکھیا ہا ۔ ایہہ
اِمکان تاں رہ ویسی اتنے وچ اوہ آندی نظر آئی ۔ پچھن لگے ۔ ایہہ
چھوری کینجھی ہے ۔ میں آکھیا ۔ تئیں ایہہ اوہ چھوہر اے ۔ جیندے تقدس

دی قسم کھاون عین ثواب ہے۔ اتنے وچ اوہ وی نیڑے آ گئی ریہی۔ آکھن لگے۔ ایہہ میڈی دھی ہے۔ میڈے پسینے چھٹ پئے۔ انہاں میکوں تے اوں کوں کار وچ بہن دا اشارا کیتا میکوں آپنی فکر پئے گئی۔ گھر تھولی دیر بعد ہی اساں ہک وڈے درجے دے ہوٹل وچ بیٹھے خوشگوار فضا وچ ڈنر کھاندے پئے ہاسے۔ انہاں آکھیا۔ پتر میکوں انیلا نے سب کجھ ڈسا ڈتے۔ میکوں ایندی خوشی چاہیدی اے۔ لہذا تساں ڈوہاں دی شادی تے میکوں کوئی اعتراض نہ ہوسی۔ توں آپنے ماپیو نال گالھ کر!

مگر تقدیر کوں کجھ بیا منظور ہا۔ اوندے والد صاحب کجھ ڈینہہ بعد کار دے ہک حادثے وچ اللہ کوں پیارے تھی گئے۔ حالات نے یک دم پلٹا کھادا۔ اوندا بھرا آپنے ماسے دی دھی نال شادی کرنا چاہندا ہا۔ تے کئیں ویلے بٹے دی بنیاد تے رشتہ طے وی تھی گیا ہا۔ ہن اول انیلا دی شادی آپنے ٹبر نال کرن دا فیصلہ سنایا۔ انیلا انکار کر ڈتا تے خودکشی دی دھمکی دی ڈے ڈتوس۔ اوندی ما کوں آپنے پتر دیاں خوشیاں عزیز ہن۔ انیہہ کیتے ہک ڈینہہ اوہ آئی تے میڈے پیریں تے آپنا بوچھن ست تے اردا کیتیں۔ جو کہیں طرح تسیں انیلا کوں بھلا داں۔ بجا اوہ ماتے بھرا دی گالھ من گھنے۔ میں ایہو جیہاں نہ ہم جو ہک ماء دے بوچھن دی قدر نہ جاندا ہوواں ہا۔ تھوں میں ہک فیصلہ کیتا تے انیلا کوں ہک چھیکڑی خط لکھیم۔

میڈی جان!

چھیکڑی محبت بھریا سلام!

اساں محبت کیتی ہے اوہ محبت جیڑھی ازل توں ابد تئیں رہسی۔

جیندا محبوب دے حصول وچہ ناکامی نال کوئی رشتہ نہیں ۔ ایہ ضروری کائینی جو اساں جیہیں نال محبت کروں ۔ شادی وی اوہنی نال کروں ۔ محبت کرݨ آلے صابر ہوندن ۔ تے شمع آلی کار آپݨی بھاہ وچہ ٻلدے رہندن ۔ محبت وڈے جیماندے میل دا ناں نہیں ۔ محبت دی لمبی لمبی بھاہ وچہ سُنی لکڑ آلی کار سلگدے ہوئیں جان ڈے ڈیون یا وت شمع آلی کار ہوندے ہوئے آپݨی ہی بھاہ وچہ سڑ کے موت کوں گل لا گھنݨا ہی اصل وچہ محبت دی معراج ہے ۔ میں مجبور ہاں میڈے والدین نے میڈی زندگی دے ساتھی دا چوݨ کر گھدے ۔ جیڑھا عنقریب میڈے نال تاں منسوب کیتا ویندا پئے ۔ لہٰذا میڈی ایہا ارداس ہے ۔ جو توں وی آپݨے بھرا تے اوہدی گالھ من گھن ۔ تے میکوں بھل ونج جو میں وی تیکوں بھلݨ دی کوشش کریندا پیاں

تیڈا آپݨا ..... عامر

اَج ڈاہ سال گذرݨ تے وی اوہ ڈینھ میکوں کل آلی کار یاد ہن ۔ میں اوکوں نہیں بھلا سگیا ۔ باوجود جو میڈے ویڑھے وچہ شہر آیا کرے نال اے تاں دو پل کھل کھل چکن تے میں اوکوں بھل وی کیویں سگدا ہم ۔ اوندے پیارے پیارے گالھیں ۔ جیڑھیاں میکوں ہݨ بھاندیاں ہن ۔ اوندے غزالی اکھیں .... اوندی پُر فشاں جبین لمبی صراحی دار گردن تے میڈے سینے تے مچلدی بیقرار تے بے چین پتلیاں نرم تے نازک انگلیں .... تے اوندے لسکدے تے مہکدے بدن دی خشبو .... اوندے بھرپور شباب دی خوشبو .... اوندے پیار دے کھلدے ہوئے پھل دی خشبو ۔ اوندے وصال دی یاد جیڑھی میڈے ساہویں نال ہندر لگی گئی ہئی .... جیڑھی میڈے دل وچہ محفوظ ہئی .... میڈی زندگی اوندے دم نال ہئی ۔ میں بھلا اوکوں کیویں بھل سگدا ہم ۔ او میڈی حیاتی ہئی .... میں اوکوں وسر ویندا تاں میں ہمک نہ گیا ہوندا ....!

 (ختم شد)

سرائیکی کتاباں

https://web.facebook.com/profile.php?id=61559502478869

سرائیکی بولو، پڑھو تے لکھو

چونڑیاں علاقائی تے عالمی لکھتاں

ماہنامہ

سرائیکی ادب

دفتر رابطہ — گندھارا بُکس پوسٹ بکس نمبر ۷